

THE BRITISH ESPERANTIST

WITH WHICH IS
INCORPORATED

"THE ESPERANTIST"

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

Vol. VIII.—No. 94.

OCTOBER, 1912.

[Price 3d.]

PERMANENT ANNOUNCEMENTS.

The Reading Room at Headquarters is open each day from 10 a.m. to 6 p.m. (Saturdays, till 1 p.m.). All the Esperanto magazines; 200 volumes of literature.

Lantern Slides for lecturers are sent to approved persons. More than 200 representative pictures. Conditions of loan and list may be obtained from the Curator, Mr. W. E. ROYSTON, 60, Silver-crescent, Chiswick, London, W.

Wall Charts for lecturers are sent out on loan free of all charge except carriage. Apply to the Secretary for particulars.

International Correspondence is most desirable to maintain uniform style among Esperantists of different countries. It is easy to open up correspondence on any subject. See our "F.K.I." columns.

Propagandists should note and index the various points of progress recorded in THE BRITISH ESPERANTIST each month, and thus supply themselves with the information

necessary when giving addresses or writing to the Press. The following

articles should be earmarked:—Vol. V. (1909), pp. 9, 15, 16, 30, 32, 39, 52, 71, 78, 95, 98, 111, 130, 131, 149, 158, 168, 178, 216, 236. Vol. VI. (1910), pp. 9, 18, 37, 51, 57, 76, 98, 114, 119, 129, 150, 152, 159, 177, 200. Vol. VII. (1911), pp. 30, 31, 85, 92, 141, 176, 183, 186, 198, 212, 219, 233.

Lecturers and Debaters are strongly advised to consult, besides the articles noted in "B.E.," the following works:—"International Language," Zamenhof—A. E. Wacknill; "International Language," Dr. W. J. Clark; "Por kaj Kontraŭ Esperanto," D-ro. Vallienne; "The Passing of Babel," Bernard Long, B.A.

Propaganda Meetings.—Local workers are urged to visit the Secretaries of Y.M.C.A.'s, Debating, Literary, and Social Societies, with the object of arranging an Esperanto Evening. The Secretary of the

B.E.A. will endeavour to engage the services of a Lecturer, if requested.

New Groups might be formed in dozens of towns where there are already many isolated Esperantists. Friends in such places who are willing to give their services to this end are invited to notify the B.E.A., when all possible help will be given them.

"The British Esperantist."—Bound volumes for reading practice or presentation may be obtained as follows:—Vol. III. (1907), 2s. 6d.; Vols. IV.—VII. (1908–11), 4s. each. All post free.

Members are entitled to receive for propaganda extra copies of THE BRITISH ESPERANTIST at the rate of 4 for 6d., post free. This privilege applies only to copies of the gazette at least one month old.

Esperanto Press Club.—All willing to help, communicate with Mr. C. E. BOARDMAN, F.N.S.A., 57, Ryfold-road, Wimbledon-park, London.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 133–136, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

List of Affiliated Societies and Groups on Pages ii. and iii.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

*Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.*** Denotes New Group.*

- Accrington.—Miss L. IDDON, 11, Owen-st.—Daily.
- Adelaide (S. Australia).—W. D. SMITH, G.P.O., Adelaide.—Mon.
- Aldershot and Farnham.—J. H. WRIGHT, 52, Church-rd.—Altern. West End Boys' School, Aldershot (Tues.), and West-st. Girls' School, Farnham (Thur.).
- Barrow-in-Furness.—W. H. BOXALL, 25, Abercorn-st.—Fri.
- Bath.—E. R. BLACKETT, 9, Stall-st.
- Belfast.—F. FARRINGTON, 7, Fitzwilliam-ave.
- Birmingham.—F. W. HIPSLEY, 156, South-rd., Erdington.—Lund's College, 25a, Paradise-st., Thur., 7.30.
- * "Nia Rondeto."—Rev. W. A. TODD, 16, Needham-st., Nechells.
- Blackburn.—R. BRADLEY, 33, Shakeshaft-st.—P.S.A. Inst., Freckleton-st., Tues., 8.
- Blyth (Northumberland).—J. TULLOCH, 1, New-rd., The Colliery.—Labour Inst., Fair, Fri., 8.
- Bolton.—J. BIRTWIST LE, 236, Turton-rd., Bradshaw.—Vegetarian Restaurant, Newport-st., Thur., 7.30.
- Bradford.—J. A. CALVERT, 115, Legram's-lane.—Central Café, Prudential-bldgs., Sunbridge-rd., Thur.
- Brighouse.—Miss A. ASPINALL, 4, Halifax-rd., Stead Syke.—Wright's Café, Commercial-st., Fri., 8.
- Brighton & Hove.—Miss EKLUND, 9, West-drive, Queen's-pk.—Thur.
- Buckingham.—R. G. LEE, Northcote Villa.
- Buckhurst Hill (Essex).—Miss N. A. STACEY, "Woodthorpe."—"Woodthorpe," Tues., 8.
- Burnley.—E. MAIDEN, 46, Belford-st., Stoneyholme.—Victoria Chambers, Hargreave-st., Daily.
- Bury.—Miss L. BURTON, 53, Alfred-st.—Girton Hall, Manchester-rd., Wed., 8.
- Buxton.—J. T. POLLARD, 17, Kents Bank-rd.—Meeting Place: Write Sec.
- * Calcutta Esperanto Association.—M. H. BEATTIE, F.B.E.A., 44, Theatre-rd.
- Cambridge (Verda Stelo).—Miss BARBARA SMITH, 88, Norwich-st.
- Cape Town.—A. E. ABRAHAM, 85, Burg-st.
- Cheltenham.—W. F. WESTMANCOTE, Fernville, Langdon-rd.—The Rechabite Hall, Albion-st., Tues., 7.
- Chester.—J. W. JONES, 112, St. Anne-st.—People's Hall, Delawere-st., Mon., 8.
- Coleraine.—Mrs. M. HAZLETT, Belfast Bank Ho., Diamond.—Irish Society's Schools, Thur., 8.
- Coventry.—Miss W. E. TAYLOR, "Espero," Stanway-rd., Earlsdon.—Masonic Bldgs., Little Park-st., Daily.
- Darlington.—Mrs. G. P. WOOF, 8, Pierremont-cres.
- Deal.—HERBERT SEWELL, College-rd. Post Office.—Mangilli's Restaurant, Fri., 8.
- Derby.—J. POTTER, Jun., 4, The Strand.
- Dover.—W. CHITTY, Mildura, Park-ave.
- Dublin Modern Languages Soc. (Esp. Sec.).—SINTON DOUGLAS, 21, Greenmount-rd., Terenure.
- Dundee.—ALFRED A. SLIDDERS, 10, Whitehall-st.
- Eastbourne.—JOHN P. NIX, 2, Terminus-rd.—St. Anne's Parish Room, Mon., 8.
- East Maitland.—E. A. PRYKE, East Maitland, N.S.W.
- Edinburgh.—W. M. PAGE, 31, Queen-st.—Wed., 6 p.m., in Patrick Thomson Tea Rooms, North Bridge; at 8.30, in 26, Synod Hall.
- Fremantle (W. Australia).—COLIN UNWIN, 48, Cliff-st.—69, High-st., Tues., 7.45.
- Gateshead-on-Tyne.—G. WATSON, 24, Exeter-st.—Adult School, 73, Coatsworth-rd., Tues.
- Glasgow.—A. ALLISON, 102, St. Vincent-st.—Alexandra Hotel, Mon., 7.30.
- Glenelg (S. Australia).—Mrs. J. LUMSDON.
- Gloucester.—G. L. PREEDY, 2, Tweenbrook-ave.—Ruskin Hall, The Cross, Mon., 7.30.
- Halifax Esperanto Association.—E. WHITEHEAD, 29, Knight-st.—Mechanics' Institute, Crossley-st.
- Halstead (Essex).—Miss J. M. INMAN, Colchester-rd.—Fri.
- Harrogate.—Miss E. MOODY, 101, King's-rd.
- Harrow.—B. E. LONG, B.A., 46, Roxboro'-rd.
- Hastings.—A. J. ADAMS, Plynlmmon-terrace.—Every morning.
- Hebden Bridge.—Miss EMILY CROSSLEY, Weasel Hall.
- High Wycombe.—A. BOORMAN, Espero Cottage, Rectory-ave.
- Hobart (Tasmania).—E. A. BUDGE, 11, Church-st.
- Holmfirth (Huddersfield).—F. ROBINSON, 44, Station-rd.
- Huddersfield.—W. H. HIRST, 45, Thornton Lodge-rd.—Technical College, Queen-st., S., Thur., 7.45.
- Hull.—Miss E. VIVIAN, 8, Stirling-st.—Grosvenor Hotel, Thur.
- Ipswich.—A. GRIX, 26, Tyler-st.—Unitarian Chapel, Friars-st., Fri.
- Jersey (C.I.).—J. J. LE SUEUR, "Holmehurst" Queen's-ave.
- Keighley.—Miss A. E. LUTY, 44, Drewry-ter.—Mon.
- Kettering.—A. E. SMITH, Garfield-st.—Old Free Library-bldgs., Silver-st., Sat., 6.30.
- Kilmarnock.—R. S. BROWN, 53, Pullarton-st.—Every other Thur.
- Lancaster.—Miss GRISENTHWAITE, 5, Balmoral-rd.
- Leamington.—J. HARRISON, 114, Plymouth-place.—Tues.
- Leeds.—Miss L. BRIGGS, West Lea, Armley.—10, Park-st., Fri., 8.—(West) Socialist Esperantists.—L. MARSH, 9, Fitzarthur-st., Armley.—Socialist Institute, Sutherland-st., New Wortley, Thur., 8.—(Salem).—H. BARKER, 36, St. Luke's-rd., Beeston-hill.
- Leith.—Miss E. WALLACE, 23, Starbank-rd., Trinity.
- Leitchworth.—E. FURMOTON, The Skittles Inn.—259, Norton Way S., Sat., 6.
- Lewes.—H. VERRAL, 8, Grange-rd.
- Liverpool.—R. P. GRIFFITHS, 12, Bennison-drive, Grassendale.—10, Colquitt-st., alternate Tues. and Sat.
- London (Central).—P. J. CAMERON, 31, Cheyne-row, Chelsea, S.W.—St. Bride's Inst., Ludgate-cir., Fri., 7.0.
- Battersea, S.W.—Mrs. L. A. EVANS, 8, Bolan-st.—Board Room, Latchmere Baths, Wed., 8.
- Bedford Park, W.—H. MEULEN, 19, Boscombe-rd., Shepherd's Bush.—Tues., 7.30.
- Brixton, S.W.—E. W. EAGLE, 21, Kellett-rd.—59 Brixton-hill, Tues., 8.

HOW THE GENERAL PUBLIC CAN ASSIST THE ESPERANTO MOVEMENT.

WHEN a propagandist approaches a busy man on the subject of ESPERANTO, he is very often met with a remark like this:—"I quite like the idea of Esperanto, and it would be a very good thing for the world if it succeeded, but I myself am too much occupied with other matters to be able to render any assistance!"

As it happens, it is possible for such people to give very valuable help indeed. Let us explain.

In order that the Esperanto movement may continue to progress in as satisfactory a manner as at present, the following conditions are necessary:—

- (1). The continued growth of public sympathy.
- (2). Propaganda work by those specially interested.
- (3). Classes under the auspices of the Education Authorities.
- (4). Practical developments such as the Universal Esperanto Association.

The British Government has for years paid grants in connection with the Esperanto classes instituted by local Education Committees. But such classes can prosper only if the general public are in sympathy with them, and it is in the direction of promoting public sympathy that non-Esperantists can help the movement.

Every person who is in favour of Esperanto is earnestly requested to say so to his friends, from time to time, as occasion offers. This will promote the growth of a right public opinion, under the influence of which public classes and propaganda work will prosper.

P.T.O.

The British Esperantist Vol VIII No 94 Oct 1912
Wochenblatt des Esperanto in Deutschland

One of the most interesting Sixpenny Books Issued recently

IS CALLED

The Passing of Babel:

Or, Esperanto and its Place in Modern Life.

THE book is published by **THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION**
133, HIGH HOLBORN, LONDON, and can be ordered through
any bookseller. It is a short treatise on the problem of
International Language, and the following matters, amongst
others, are admirably dealt with:—

1. Why an Auxiliary Language is needed.
2. Why a national language, such as French, English or Spanish, is unsuitable for the purpose.
3. Why the International Language must above all things be "neutral" if it is to be acceptable to all nations.
4. Why Esperanto is the true solution of the problem.

The book, which consists of 12 chapters, is a mine of information, and is as readable as a good novel. The author, Mr. BERNARD LONG, describes the practical qualities of Esperanto, and convincingly sets forth its proved utility in commerce, travel, and social intercourse, as well as its adaptability to literature, science and other departments of modern international life. The book also contains an Appendix giving the fundamental rules of Esperanto, short passages in the language, and lists of Esperanto Gazettes, Commercial Firms using Esperanto, International Esperantist Societies, etc., etc.

- Charing Cross, W.C.**—Eustace Miles Restaurant, Chandos-st., Tues., 3.
- Croydon.**—L. L. S. LOUIS, 3, Courtney-rd., Waddon.—3, Station-bldgs., Tues., 8.
- East London.**—J. GOURLAY, The Laurels, Hale-end-rd., Highams-pk.—Room A, Toynbee Hall, Wed., 8.
- Emmanuel (S.E.).**—E. A. ALLSOP, 27a, Burnbury-rd., Balham, S.W.—L.C.C. School, 265a, Camberwell-rd., S.E., Mon., 8.30.
- Kingston-on-Thames.**—F. M. SEXTON, F.B.E.A., Warwick Lodge, Hampton Wick.—Marathon Café, 4, Church-st., Tues., 8.30.
- N. London "Clarion."**—J. PRATT, 70, Grosvenor-rd., Lower Edmonton.—Thur.
- Mildmay.**—M. C. BUTLER, L.R.A.M., 18, Leigh-rd., Highbury.—2, Quadrant-rd., Canonbury, N., Thur.
- Stepney.**—W. T. BURDEN, 13, Belgrave-st., E.—Stepney Meeting Hall, Garden-st.,—Wed., 9.
- Sud Orienta Stelo.**—E. K. JAYNE, 22, Kinveachy-gardens, Old Charlton, S.E.—Old Soldiers' Home, William-st., Woolwich, Mon.
- Sutton (Surrey).**—L. C. ANDREWS, Cressingham Ho., Carshalton.—"School of Music & Art," "The Beeches," Brighton-rd., Sutton, Thur., 8.
- West Norwood.**—A. H. HUGHES, 34, Romola-rd., Herne-hill, S.E.
- Wood Green.**—ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-rd.—Public Library, Sat., 7.30.
- Manchester.**—J. WOODALL, 56, Clarendon-rd., C.-on-M.—Onward-bldgs., Deansgate, Thur., 7.30.
- Mansfield.**—FRANK H. JESSOP, 4, Mount-villas, Chesterfield-rd.
- Melbourne (Australia).**—A. L. SULLIVAN, "Esp-o Hall," 152, Elizabeth-st.—Esp-o Hall, Fri., 7.45.
- Middlesbrough.**—Miss M. L. WARNE, 14, Acton st.—Berlitz School, Thur., 7.
- Mirfield (Yorks).**—W. S. WADDINGTON, Broad Oaks.
- Montrose.**—Miss I. O. FETTES, 38, High-st.
- Natala Verda Stelo.**—LEONARD WOOD, 37, Frere-rd., Durban.—Mon.
- Newcastle.**—Mrs. S. E. WRIGHT, F.B.E.A., 11, Oxford-ter., Gateshead.—Church Inst., Hood-st., Wed., 8.
- Norwich.**—J. WILKINSON, 72, College-rd.—Y.M.C.A., St. Giles'-st., Mon., 8.30.
- Nottingham.**—E. W. OUTEN, 8, Ravensmore-rd.—Fri.
- Oakworth (Yorks).**—A. DENISON, 3, Apsley-ter.
- Paisley.**—D. SEMPLE, Calside-ave.
- Partick Y.M.C.A.**—J. A. JOHNSTON, Y.M.C.A., Peel-st.—Y.M.C.A. Rooms, Fri., 8.30.
- Perth.**—A. DEWAR, Glasgow-rd. P.O., Thur. 8.
- Perth (W. Australia) Nigra Cigno.**—T. E. O'DONOGHUE, Commercial Bank Chambers, St. George's-terrace—Macdonald's City Café, Barrack-st., Thur., 8.
- Plymouth (Tri Urboj).**—E. E. YELLAND, 16, Chapel-st., Stonehouse.—"The Welcome," Fore-street, Devonport, Wed., 8.
- Portmadoc.**—Miss GWEN OWEN, 4, Roche-ter., Garth.—Welsh Esp. League Offices, Cambrian-bldgs., Station-ave., Wed., 6 (Reading Room, W.E.L., open Tues. and Wed., 6—8 p.m.; Sat., 2.30—8).
- Portsmouth.**—E. B. JOHNSON, Esperanto Halo, The Arcade.—Esp. Halo, Tues., 8.
- Pretoria (S. Africa).**—Mrs. R. SPERO, P.O. Box 99.
- Reading.**—Miss R. WOOLFORD, 19, Duke-st.—Thur.
- Redhill.**—S. S. JENNINGS, 26, Linkfield-lane.
- Rochdale.**—R. HOWARTH, 114, Royds-st.—Crescent Café Drake-st., Thur., 8.
- Rotherham.**—J. E. HICKS, Y.M.C.A., High-st.—Thur.
- Rugby.**—F. J. BRADLEY, 84, Craven-rd.
- Scottish League of Catholic Esperantists.**—M. HERON, 38, India-place, Edinburgh.
- Sheffield.**—Miss BAXTER, 92, Forres-st., Crookes.—Thur.
- Sheffield Y.M.C.A.**—W. HAGEN, Glengarth, Handsworth.
- Sheffield (Crookes) Y.M.C.A.**—M. BROWN, 36, Bute-st., Crookes.
- Shipley.**—Miss M. E. PARKER, 25, Wellington-cres.—Co-operative Hall, Westgate, Fri., 7.30
- Slough.**—Miss PITT, Upton House.
- Soham (Cambs.).**—G. F. FENTON, Soham (Cambs.)
- Somercotes Alfreton.**—HARRY SHAW, Fernleigh Villa, Leabrooks, nr. Alfreton.—Fernleigh Villa, Tues. and Thur., 7.
- Southland (N.Z.).**—C. R. S. BARRETT c/o National Bank of N.Z., Invercargill.
- Southport.**—P. FOSTER, 33, Westbourne-rd. Birkdale.—Imperial Café, 555, Lord-st., Mon.
- St. Albans.**—O. GODMAN, 59, Oswald-rd.—Dear's Hotel, London-rd., Thur., 8.15.
- St. Andrews.**—Miss N. REID, 64, Market-st.—Tues., 8.
- St. Helens (Lancs.).**—E. L. CHALLENGER, 26, Cowley-hill-lane.—8, Church-st., Wed., 7.30
- Stockport.**—E. HILES, 205, Chapel-st., Edgeley —Thur.
- Stockton.**—T. H. WILSON, 6, Dovecot-st.
- Stoke-upon-Trent.**—H. TOMLINSON, 15, Sheppard-st.—Church Inst., Thur., 8.
- Sunderland.**—A. N. RONTREE, 30, Brinkburn-st.—Fri.
- Swinton (Rotherham).**—J. E. JONES, 38, Station-st.
- Todmorden.**—T. WOOD, Hollins, Walsden.—Wild's Temperance Hotel, 1st and 3rd Wed. in month, 7.30.
- Tunbridge Wells.**—J. A. GILL, Lower Green-rd., Rusthall
- Wakefield.**—P. BROOKS, 27, Church-rd., Altofts, Normanton.—Friends' Meeting Ho., Thornhill-st., Tues.,
- Warrington.**—JOHN BATTERSBY, 22, Cartwright-st.—27, Bewsey-st., Wed., 8.
- Western Australia Esp. Socy.**—Miss M. WATSON, Stott & Co.'s College, St. George's-terrace, Perth.
- Wigan.**—F. BURGESS, 28, Charles-st.—Marsden's Café, 31, Market-st., Fri., 7.30.
- Wisbech.**—Miss E. MILLER, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 8.

MY DEAR FRIEND,

You have no doubt heard of the International Language—Esperanto, and would perhaps like to become acquainted with the objects of the Movement.

This paper contains a great deal of general information upon the subject, and I am sure you will be much interested in reading it.

As our language is based upon the principal European languages, you will be able to understand much of the Esperanto portion, but if you will apply to the British Esperanto Association (Inc.), 133—136, High Holborn, London, for a "Key" (price ½d.) you will be able to read the whole of the paper.

Yours very sincerely,

Any of the following books may be had by applying to the Sec., BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, Museum Station Buildings, 133-136, High Holborn, W.C., and it should be noted that ALL profits arising from the sale of same are WHOLLY devoted to the propaganda of Esperanto.

New books are marked with an asterisk, books specially recommended are in black type.

N.B.—Deposit accounts can be opened with the Secretary. Minimum deposit, 10s. Group leaders and others will find this a great convenience. Stamps should not be sent for amounts over 1s. Cheques, Money and Postal Orders to be crossed "London and South-Western Bank." American drafts not accepted unless 25 cents are added for cost of collection. *Ĉekbankaj transpagiloj akceptataj.* Telegraphic address: "Esperanto, Westcent, London." Telephone: 2326 Gerrard.

INSTRUCTION BOOKS.

IN ENGLISH.

	Prices, post free.	
	s.	d.
Commentary, Grammar and, on the International Language Esperanto, by Major-General GEORGE COX, B.A. (Third Revised Edition)	2	6
Complete Grammar of Esperanto, I. KELLERMAN, A.M., Ph.D. ...	3	10
Ekzercoaro , Dr. Zamenhof's, with key, J. RHODES	1	0
Esperanto Teacher, The, a simple course for non-grammarians, by HELEN FRYER ...	0	7
Esperanto for Young Beginners ... (1s. per doz.)	0	1½
Esperanto for the English, by A. FRANKS and G. W. BULLEN. Cloth, 1s. 2d.; limp cloth, 10½d.; paper,	0	7
Esperanto for the Million...per doz., 1s. 3d.; each	0	1½
Esperanto Manual, M. L. JONES. Second edition	1	1½
Esperanto in 50 Lessons, by EDMOND PRIVAT ...	1	8
Esperanto Made Easy, Dr. O'CONNOR ...	1	2
Esperanto Self-Taught, WM. MANN (cloth, 1s. 8d.)	1	2
Esperanto Home-Student, JAMES ROBBIE ...	0	2½
Espersteno (Internat. Stenog.), J. CATTON ...	1	1
First Reader in Esperanto, A, by E. A. LAWRENCE	0	7
Graduated Exercises, with Key, by A. MOTTEAU	0	7
Grammar and Exercises, by R. H. GEOGHEGAN	1	7
Pictorial Esperanto Course, CART-MANN ...	1	2
Primer of Esperanto... (1s. 8½d. per doz.)	0	2½
Student's Text-book, by Dr. O'CONNOR, M.A....	1	1

IN ESPERANTO.

Fundamento de Esperanto , 5-lingva, de D-ro. ZAMENHOF ... cloth, 3s.; paper	2	0
Karlo (facila legolibro), ED. PRIVAT ...	0	7
Komercaj Leteroj, de LAMBERT ...	0	6
Komerca Sekretario, La, de J. ROS SUDRIÁ ...	0	6
Kurso Tutmonda de Esperanto, de E. GASSE ...	0	9
Lingvaj Respondoj , de D-ro. ZAMENHOF ...	0	9
Sintakso Esperanta, de P. FRUICIER ...	1	6
Stenografio Internacia Aoro, de R. SPROTTE ...	0	6
Strukturo de la Vortaro Esperanta , by L. DE BEAUFONT (French and Esperanto) ...	0	4
Tutmonda Lernolibro (Gouin), de MARÉCHAL ...	1	0

Textbooks in other languages can be obtained to order.

DICTIONARIES AND PHRASE-BOOKS.

Aferistoj, Turistoj, k.c., Poŝlibro Internacia por, by G. NORMAN (bound) ...	2	0
Anatomia Vortaro (kvarlingva) ...	1	6
Conversation Manual, O'CONNOR (cloth, 1s. 1d.)	0	7
Deutsch-Esperanto, Wörterbuch, ZAMENHOF ...	2	2
Deutsch-Esperanto Wörterbuch, P. CHRISTALLER (bind., 5s. 2d.) ...	4	3
Enciklopedia Vortareto Scienca (Esperanta kaj Franca), C. VERAX ...	6	0
English-Esperanto Dictionary, J. RHODES ...	5	4
English-Esperanto, by O'CONNOR and HAYES ...	1	8
Esperanto-English, by A. MOTTEAU ...	1	8
Supplements to above ... Esp. 1½d. and Eng.	0	4
Esperanto-Deutsch Wörterbuch (bound, 2s. 8d.)	2	2
Esp.-Franç., Dict. E. GROSJEAN-MAUPIN ...	1	0
Esp.-Français, Dict. de P.E.S., 2s. 6d., bound...	3	0
Français-Esperanto, Vocabulaire, by TH. CART	2	6
Franc.-Esp. Dictionnaire, P.E.S. (cloth)...	4	6
Frazaro, de HENRI DE COPPET ...	1	0

Prices,
post free.
s. d.

Prices,
post free.
s. d.

Frazaro, Deut.-Esp., VELTEN (cloth, 2s. 6d.) ...	2	0
Frazaro, Praktika, laŭ A. Matthias, J. BOREL ...	0	3½
Frazlibro, Popola, R. DESHAYS ...	0	6½
Frazlibro de l' Turisto (nova eldono) ...	0	6½
Konkordanco de Ekzercoaro , A. E. WACKRILL ...	1	0
de Sentencoj , de UOAGO ...	0	10
Marista Terminaro, Provo de, ROLLET DE L'ISLE	1	6
Matematika Terminaro, by RAOUL BRICARD ...	0	9
Muzika Terminaro, kompilita de F. DE MÉNIL...	0	7
Naŭlingva Leksikono de Esp., L. BASTIEN ...	3	0
Novaj Vortoj, Du Mil, P. BOULET ...	1	6
Oficialaj Radikoj (BOIRAC) ...	0	6
Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esp.-Franca, EMILE BOIRAC. Tri volumoj ...	9	6
Rimoj, Vortaro de Esperantaj, de J. RHODES ...	0	7
Technique, Vocab. (Français-Esp.), de CH. VERAX	2	6
Universala Vortaro , de D-ro. ZAMENHOF ...	1	0
Oficiala Aldono al ...	0	6
Vortaro de Esperanto (en Esperanto), KABE ...	4	0
Zamenhofaj Vortoj , netroveblaj en U.V. (L.K. Eldono), redaktita de A. E. WACKRILL ...	1	1

Other dictionaries can be obtained to order.

LITERATURE.

(See also *Drama*).

Akvo Dormanta (Meksikana vivado), L. BIART...	0	7
Ali Baba kaj la 40 Rabistoj, Major-Gen. G. Cox	0	4½
Aladin; aŭ, La Mirinda Lampo ...	0	7
Aventuroj de la Kalifo Harun Alraŝid ...	0	4½
Alicio en Mirlando (Carroll), <i>traa.</i> E. L. KEARNEY, M.A. (bind., 2s. 3d.) ...	1	2½
Amoro kaj Psiĥe (Apulejus), <i>trad.</i> E. Pfeffer ...	0	7
Anekdotaro, Tutmonda, I. (Anglujo), E. ĈEPEĈ ...	0	3
Anjo (I. Turgenev), <i>trad.</i> D-ro. A. FIŠER ...	0	7
Ave Patria ... (Reymont), D-ro. LEONO ZAMENHOF	0	7
Batalo de l' Vivo, La (Dickens), <i>trad.</i> D-ro. ZAMENHOF (bind., 2s. 2d.) ...	1	1½
Berna Oberlando, Tra, ilustrita, T. HOPF ...	0	7
Biblio, El la , elektitaj ĉapitroj, ZAMENHOF ...	0	3½
*Bibliografio Esperanta (G. Davidov) ...	2	2
Blinda Rozo (Hendrik Conscience) ...	1	1
Bona Sinjorino (E. Orzeszko), <i>trad.</i> KABE ...	0	3½
Bontemplanoj, La, M. GAUTROT ...	0	4½
British Esperantist , Vol. III., 2s. 6d.; IV., V., VI., VII. ...	4	0
British Esperantist , Covers for Binding Vol. VII.	0	10
Bukedo, de Prof. C. LAMBERT ...	2	0
Bulgaraj Rakontoj. D. ATANASOV ...	0	3½
Deveno kaj Historio de Esperanto ...	0	7
Devjatnin, V. N., Plena Verkaro , Libro I., 2s.; Libro II., 2s. 6d.; Libro III., 1s. 6d.; Lib. IV.	1	9
Diservo de la Angluja Eklezio ...	0	7
Diversaĵoj (<i>stories translated by various writers</i>)	1	6
Dogmaro pri la Vivo (Swedenborg) ... cloth	0	7½
D-ro. Jekyll kaj S-ro. Hyde (Stevenson), MORRISON kaj MANN ...	1	1½
Don Kihoto en Barcelono, F. PUJULA Y VALLÈS	0	3½
Du Noveloj (M. Jókai), <i>trad.</i> J. DE LUXENBACHER	1	3
Du Paroladoj , de EDMOND PRIVAT ...	0	4
Du Rakontoj, verkita de D. DE ROTHAN ...	1	1
Du Rakontoj de A. Ceŝov, <i>trad.</i> B. KOTZIN ...	0	4

	Prices, post free.			Prices, post free.	
	s.	d.		s.	d.
Dürer, Albrecht. Reproduktaĵoj (53) kun teksto en Esperanto (tole bindita, 5s. 5d.) ...	4	4	*Maja Nokto (Gogol), trad. A. FRENKEL ...	0	7
Elektitaj Fabeloj (Grimm), trad. KABE ...	1	8	Malnovaj Paĝoj el "L.I." (Unua serio) ...	1	4
Elektitaj Fabeloj (La Fontaine), G. VAILLANT ...	0	9	Manon Lescaut (Prevost), trad. D-ro. VALLIENNE ...	2	6
Ellro (Exodus), trad. L. L. ZAMENHOF ...	2	0	Marta (E. Orzeszko), trad. D-ro. ZAMENHOF ...	3	6
Eneido (Virgilio), trad. Dr. VALLIENNE ...	0	7	*Mia Poŝhorloĝo (M. Konopnicka), trad. KABE ...	0	6
En Fumejo de l' Opio (Reymont), KABE ...	0	7	Ni Sekvu Lin (H. Sienkiewicz), trad. BR. KUHL... 0 10½	0	10½
En Harmonio kun la Eterneco (R. W. Trine), trad. F. SKEEL-GIÖRLING. Tole-bindita ...	1	8	*Nord-Germanaj Rakontoj (H. Brandlow) ...	0	3½
En Malliberejo (E. Ĉirikov), KABE ...	0	3½	Nova Antologio (poemoj), A. GRABOWSKI ...	0	7
En Rusujo per Esperanto , A. RIVIER ...	1	5	*Novaj Versaĵoj (Lermontov)
En Svislando. Bele ilustrita. E. RAMO... 3 2	3	2	Ora Ŝaflano, La Serĉado de la, O'CONNOR kaj HAYES (kun angla traduko, 9d.) ...	0	7
Esperantaj Prozaĵoj ... 2 6	2	6	Paĝoj el la Flandra Literaturo ... 1 7	1	7
Esperanta Literaturo, Pri la. EDMOND PRIVAT (Parolado ĉe la Sepa Kongreso) ... 0 9	0	9	Patroj kaj Filoj (Turgenev), trad. KABE ... 2 6	2	6
Evangelio Sankta Mateo , MIELCK kaj STEPHEN ... 0 7	0	7	Paŭlo Debenham , originala romano en Esperanto, H. A. LUYKEN (cloth, 3s. 3d.) ... 2 2	2	2
Evangelio de S. Johano , La, ilustr. ... 0 1½	0	1½	*Pax (Zulawsky), trad. W. GRABOWSKI ... 0 5	0	5
Evangelioj, La Kvar (En unu rakonto), P-ro. R. LAISNEY ... 1 6	1	6	Pola Antologio , de KABE ... 2 0	2	0
Fabiola (Kardinalo Wiseman), trad. E. RAMO ... 3 6	3	6	Por Kvietaj Personoj (1-akta komedieto) ... 0 6½	0	6½
Fabeloj de Krilov , 1a parto, trad. DEVJATNIN ... 0 6	0	6	Portreto (Gogol), trad. D-ro. A. FISCHER ... 1 3	1	3
Fabeloj al Helenjo , trad. D-ro. N. KABANOV... 0 3½	0	3½	Praktiko de la Apudesto de Dio, La (Fr. Laŭrenco), LUYKEN (tole bindita, 7d.) ... 0 4	0	4
Fabeloj de Andersen , I., SKEEL-GIÖRLING ... 0 3½	0	3½	Predikanto, La (Ecclesiastes) D-ro. ZAMENHOF ... 0 9	0	9
*Fantomo en Lublo (el la hungara lingvo) ... 1 1	1	1	*Princo Serebrjanij (A. Tolstoj), trad. M. SIDLOVSKAJA, 285 paĝoj ... 2 9	2	9
Faraono, La (B. Prus), KABE, 3 vols. ... each 2 0	2	0	Progresado de la Pilgrimanto , J. RHODES ... 1 7	1	7
Fatala Ŝuldo , trad. E. FERTER-CENSE ... 3 6	3	6	Proverbaro Esperanta , L. L. ZAMENHOF ... 1 9	1	9
Fundamenta Krestomatio , a collection of prose and poetry, edited by Dr. ZAMENHOF, the standard guide for Esperanto style, 6th edition, in paper cover (cloth, 4s. 6d.) ... 3 6	3	6	Psalmaro, La , trad. D-ro. ZAMENHOF ... 2 6	2	6
Krestomatia Konkordanco (I. Participoj), O'CONNOR kaj HAYES ... 0 3½	0	3½	Puntistino, La , trad. CÉCILE ROYER ... 0 3	0	3
Fundo de l' Mizero, La (V. Sieroŝevski), KABE.. 0 9	0	9	Rakontoj al mia Belulino (J. Bach-Sisley) ... 2 2	2	2
Genezo (Genesis), trad. L. L. ZAMENHOF ... 2 0	2	0	Rakontoj pri Feinoj (Perrault), SARPY ... 1 0	1	0
*Gentoj kaj Lingvo Internacia (Zamenhof) ... 0 3½	0	3½	Reĝo de la Montoj, La (About), trad. GASTON MOCH, ilustraĵoj de Gustave Doré ... 3 6	3	6
*Germana Kanttrezoro , Elekto el Muziko kaj teksto ... 2 3	2	3	Reĝo de la Ora Rivero (Ruskin), KELLERMAN ... 0 3½	0	3½
*Ĝil Blas (Elektitaj ĉapitroj), Busquet ... 1 3	1	3	*Rikke-tikke-tak (H. Conscience), trad. M. POSENAER ... 2 2	2	2
Gulliver en Liliputlando , trad. M. INMAN ... 1 1½	1	1½	Sableroj , MARIE HANKEL, broŝ., 7½d. ; bindita... 1 0	1	0
Gvidlibro de Gibraltaro , CHARLES J. EDWARDS ... 0 7	0	7	*Ŝenlaca Sinofero, La (Roksano), orig. ... 0 6½	0	6½
Hermano kaj Doroteo (Göthe), trad. B. KÜSTER ... 1 1	1	1	*Ŝcavinski (du rakontoj) ... 0 3½	0	3½
Himnaro , kompilita de M. C. BUTLER, L.R.A.M. (cloth, 1s. 2d.) ... 0 7	0	7	Sentencoj de Salomono La (Proverbs), D-ro. L. L. ZAMENHOF... 1 6	1	6
*Historieto de Esperanto (Fiŝer) ... 0 7	0	7	Sep Rakontoj , de IVAN MALFELIČULO .. 1 1	1	1
*Historio de Esperanto (Ed. Privat) ... 1 1	1	1	Spirita Juvelaro (Katolika Preĝolibro), bindita... 1 10	1	10
Horacio (Macaulay's Horatius). C. BICKNELL... 0 9	0	9	Sub la Neĝo , de J. J. Porchat, trad. J. BOREL ... 1 2	1	2
*Hungaraj Rakontoj (P. Herczeg) ... 0 3½	0	3½	Sufero (Carmen Sylva) en 7 lingvoj kaj Esp., D-ro S. LEDERER ... 0 10	0	10
Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto , TH. CART ... 0 2	0	2	*Tatterley (Tom Gallon), trad. A. WILSON (bindita 2s. 3d.) ... 1 9	1	9
Infano, La, la Saĝulo kaj la Diablo (C. Kernahan), trad. J. C. O'CONNOR ... 0 3	0	3	Teozofio , kelkaj vortoj pri, DIOU-THOUILLON ... 0 4	0	4
*Internacia Krestomatieto (Kun 6-lingva vortaro), A. AJSPURIT ... 0 4½	0	4½	*Tolstoj, Rakontoj de , 9 numeroj. La kolekto Transmorta Vivo (Fechner), trad. P. KODIK ... 0 10	0	10
*Internacia Krestomatio (Kabe)... 0 4½	0	4½	*Tri Angloj Alilande (Merchant), orig. ... 1 0	1	0
Interrompita Kanto, La (E. Orzeszko), KABE ... 0 9	0	9	Tutmondaj Fajrokutimoj , de H. W. SOUTHCOMBE ... 0 3½	0	3½
Japanaj Rakontoj , CIF TOŜIO ... 0 7	0	7	Unua Legolibro , Legaĵoj gradigitaj de KABE ... 1 7½	1	7½
Karavano, La (Hauff), J. W. EGGLETON ... 1 1	1	1	Vendetta (H. de Balzac), M. MERCKENS... 1 3	1	3
Karmen (P. Mérimée), trad. SAM MEYER ... 1 1	1	1	Versaĵoj en Prozo (I. Turgenev), KABE ... 1 0	1	0
Kaukaza Kaptito (Tolstoj), SARAPOVA ... 0 3½	0	3½	Versfarado kaj Rimaro , PARISOT kaj CART ... 0 6½	0	6½
Kio Okazis Foje en Sidono , GRABOWSKI ... 0 7	0	7	Virineto de Maro, La (Hans Andersen), trad. D-ro. ZAMENHOF. Ilustrita de H. M. Brodie 1 6	1	6
Kio povas okazi se oni donacas surprize, de E. ĈEFEĈ (kun 16 ilustraĵoj), dua eldono ... 0 7	0	7	Vojaĝo interne de mia ĉambro (X. Le Maistre), trad. SAM MEYER ... 0 9	0	9
Kondukanto kaj Antologio , deA. GRABOWSKI ... 2 0	2	0	Westminster, La Abatejo de ... 0 3	0	3
Kongreso, La Tria , multilustrita ... 1 6	1	6			
Konfeso (L. N. Tolstoj), traa. M. S. TENNER ... 1 4	1	4			
*Kulturceladoj de la Nuntempo (Prof. Dr. Aug. Forel) ... 0 10½	0	10½			
Laŭroj (Premiitaj Verkoj de <i>La Revuo</i>) ... 2 0	2	0			
Legendoj (A. Niemojewski), trad. Br. KUHL ... 2 2	2	2			
Legolibreto , J. BOREL ... 0 3½	0	3½			
*Levido (Leviticus), trad. L. L. ZAMENHOF ... 2 0	2	0			
*Libroj de Kantoj (H. Heine) ... 0 3½	0	3½			
Litadmonoj de S-ino Kodel (D. Jerrold), J. ROBBIE, Du serioj ... each 0 1½	0	1½			
Londonaj Interesaĵoj , kun kvar kartoĵoj ... 1 2	1	2			

	Prices, post free.	
	s.	d.
Bombasto Furioza (W. Barnes Rhodes), <i>trad.</i>		
CHARLES STEWART, M.A. ...	0	7
Consilium Facultatis (unuakta proza komedio),		
J. A. Fredro, <i>trad.</i> A. GRABOWSKI ...	1	0
Don Juan (Molière), <i>trad.</i> E. BOIRAC ...	1	6
Dramoj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Du Biletoj, komedieto de FLO RIAN ...	0	5
Edziĝo Kontraŭvola (Molière), <i>trad.</i> V. DUFEUTREL ...	0	7
Edziĝo Malarangita, de V. INGLADA ...	0	6½
"Elpelu Lin!" unuakta komedio (T. J. Williams), <i>trad.</i> J. HEDLEY INCE ...	0	6
Georgo Dandin (Molière) , D-ro. ZAMENHOF ...	1	3
Halka, 4-akta opero, <i>trad.</i> A. GRABOWSKI ...	1	0
Hamlet , <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF, paper, 2s.; cloth	3	0
*Hispanaj Dramoj (J. Benavente), V. INGLADA...	0	3½
Ifigenio en Taŭrido (Goethe), ZAMENHOF ...	2	0
Julio Cezaro , <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A. ...	1	7
Kaatje, de Paulo Spaak (4-akta), <i>trad.</i> D-ro.		
W. VAN DER BIEST ...	2	6
Kial ili estas famaj ??? (monologo), F. DORE ...	0	6½
Komedioj, El la , esp-itaj de D-ro. ZAMENHOF ...	0	3½
Komedioj, Tri Unuaktoj (luditaj en "La Kvara")	0	10
Makbeto, <i>trad.</i> D. H. LAMBERT, B.A. ...	2	0
Mazeppa, tragedio, 5-akta, A. GRABOWSKI ...	2	0
Monologoj, Tri, <i>trad.</i> P. BOULET ...	0	3½
Nesia Hejmo, La (Benavente), 3-akta, V. INGLADA	1	0
Nevo kiel Onklo, La (Schiller), C. STEWART, M.A.	1	0
Perfekta, Kuiristino, 1-akta (Hentsch), RAMO ...	0	6
Protesilas kaj Loadamio, LEONO ZAMENHOF ...	1	0½
Rabistoj, La (Schiller), <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF ...	2	0
Reaperantoj (H. Ibsen), unua akto, <i>trad.</i> O.		
BÜNEMANN ...	0	3½
Revizoro, La (N. V. Gojol), <i>trad.</i> D-ro ZAMENHOF	1	6
Rikoltado de la Peco, La (Sturgis), (unuakta		
komedio), C. BICKNELL ...	0	4½
Rompantoj, La , 5 monologoj, de F. PUJULA	1	0
Sinjoro Herkules (burleskaĵo), ARNTZ kaj BUTIN	0	3½
Ŝi Kliniĝas por Venki (Goldsmith), A. MOTTEAU	1	2
Solo de Fluto (P. Bilhaud), <i>trad.</i> F. DORÉ ...	0	7
Ventego, La ("Tempest") <i>trad.</i> A. MOTTEAU ...	2	2

SCIENTIFIC.

Analitika Geometrio Absoluta, D-ro C. VÖRÖS	8	6
*Bakterioj, Kvin Prelegoj pri (Prof. Odo Bujwid)	1	1
Elementoj de la Geometrio Absoluta, D-ro. C.		
VÖRÖS ...	4	2
Fortografia Optiko, Elementa, de KARLO VERKS	1	4
Higieno kaj Moralo, <i>trad.</i> A. HERREMAN ...	0	10
Homa Radiado, Pri la, de E. BOIRAC ...	0	3½
Kormalsanoj, La, priskribo populara (Burwinkel), <i>trad.</i> D-ro. KUNSCHERT ...	1	1
Kurbaj Linioj, pri Unu Speco de, de Prof. A.		
DOMBROWSKI ...	0	7
Monadologio (Leibniz), <i>traa.</i> E. BOIRAC ...	0	7
Poliglota Vade-Mecum de Internacia Farmacio,		
C. ROUSSEAU ...	7	6
*Spesmila Monsistemo, La, P. CORRET ...	0	1½
Teorio de Evolucio de Kono, NADINDA KOLOVRAT	0	7

MUSIC AND SONGS.

Birdoj forflugu! Muziko de S-ino GUIVY ...	1	6
Brilas l' Esper', de C. W. T. REEVE ...	0	7
Britaj Kantoj, Tekstaro de, AD. SCHAFER ...	0	3½
Danco estas Rava, La (valsa dueto), REEVE ...	1	1
En Sonĝo (Heine-Zamenhof), L. RIGOR ...	0	9
Esperanta Lando, ROWE-McBURNIE ...	0	3½
"Esperanto," de HARRISON HILL (Ang. kaj Esp.)	0	1½
Esperantaj Kantoj (dua eldono), laŭ konataj arioj, de A. B. DEANS, ĉiu libreto (5 kantoj) ...	0	6
Esperantista Kantaro, 13, kantoj, de K. JOST ...	1	0

	Prices, post free.	
	s.	d.
Espero, La , ĥoro, de F. de MÉNIL... ..	1	1
" por baritono aŭ mez-sop. ...	0	7
" muziko de A. SCHAFER ...	0	7
Funebra Kanto, por orgeno, de C. B. MABON ...	2	1
Gaja Migranto, La, de C. B. MABON ...	1	7
Himnaro, kolekto da 103 anglaj himnoj, de		
M. C. BUTLER ...	0	7
Ho, Mia Kor' (D-ro Zamenhof), de JOSÉE GUIVY	1	6
"Huddersfield" Collection... ..	0	4½
La Patrolando, A. B. DEANS ...	0	3
*La Sola Sinjoro (Esp. kaj angle.), de I. MEARS	0	3
Mi Aŭdas Vin (L. Zamenhof), de H. HARRIS ...	1	7½
" " de F. DE MENIL ...	1	1½
" " de S. McBURNEY... ..	1	1
Ne estas ĉe la batalejo, de C. B. MABON ...	1	7
Nova Kanto, DOMBROWSKI-TRICKETT ...	0	3
Okuloj viaj (R. W. Emerson), de C. B. MABON...	1	1
Se ci estus blinda, Esp. teksto de A. SCHAFER ...	1	7
Vojo, La (kanto kun fortepiano), R. DE DESHAYS	0	5

PROPAGANDA AND MISCELLANEOUS.

Albumo de Konataj Esperantistoj, de F. SCHUCK	2	7
Demandaro pri la Historio, Literaturo kaj Organ-		
izaĵoj de Esperanto, de R. DE LADEVÈZE ...	1	1
Do you know Esperanto? ... per 100	5	6
Hour of Esperanto, An, CART-COX ...	0	6½
How to Form Esperanto Groups, W. M. PAGE...	0	1½
International Language, by W. J. CLARK, M.A.	2	6
Keys (Ŝlosiloj), Esperanto (I.P.E.), now ready in		
English, German, French, Italian, Swedish,		
Dano-Norwegian, Hungarian, Portuguese,		
Bohemian, Russian, and Welsh, per doz.,		
6d.; per 100 ...	3	0
Spanish, 3s. 9d.; Catalan, Dutch, Finnish,		
Polish, Roumanian, Croat-Servian, per 100	4	0
Passing of Babel , by B. E. Long B.A. ...	0	7
Por kaj Kontraŭ Esperanto , de D-ro. VALLIENNE	0	4
Postcards, Propaganda (I.P.E.) ... per 100	1	8
Ditto, B.E.A. Propaganda, ... per 100	0	8
Ditto, Raphael Tuck Colrd. Ser. 9964, packet	0	7
Red Cross, Esp. Guide, Lieut. BAYOL ...	0	1½
Salutpoŝtkartoj de B.E.A. ... per doz.	0	7
Solve de la Problemo de Lingvo Internacia		
("Esenco kaj Estonteco" el <i>Krestomatia</i>),		
with English translation by A. E. WACKRILL	0	7

Lecturers, Group Secretaries, and all other workers for the Cause are recommended always to have at hand an adequate supply of leaflets for distribution. The following are extremely useful for general purposes and are cheap, being supplied at approximately cost price:—

WHAT IS ESPERANTO? (4 pp.). Its aims and characteristics.	Per 100, 1s.
WHAT GOOD IS ESPERANTO? (2 pp.). Answers objections.	Per 100, 6d.
WORLD PROGRESS. (8 pp.). How Esperanto helps it. Reasons and facts.	Per 100, 1s. 9d.
A UNIVERSAL ENTENTE. (2 pp.). How Esperanto helps other Movements.	Per 100, 6d.
POST CARDS. With synopsis of the chief facts of Esperanto progress.	Per 100, 8d.
Samples free from B.E.A.	

ALL PROFITS

ARISING FROM
THE SALE OF
THEESPERANTO
BLENDOF FINE
OLD SCOTCH
WHISKIES

are devoted to the Propaganda of Esperanto.

Special Rebate to all British Esperantists of 5/- on each case of this well-known Blend, the ordinary price of which is 51/- per case of Dozen Bottles, Carriage Paid.

CASH WITH ORDER.

To secure the reduction, quote Adresaro, Number, or Name of your Group.

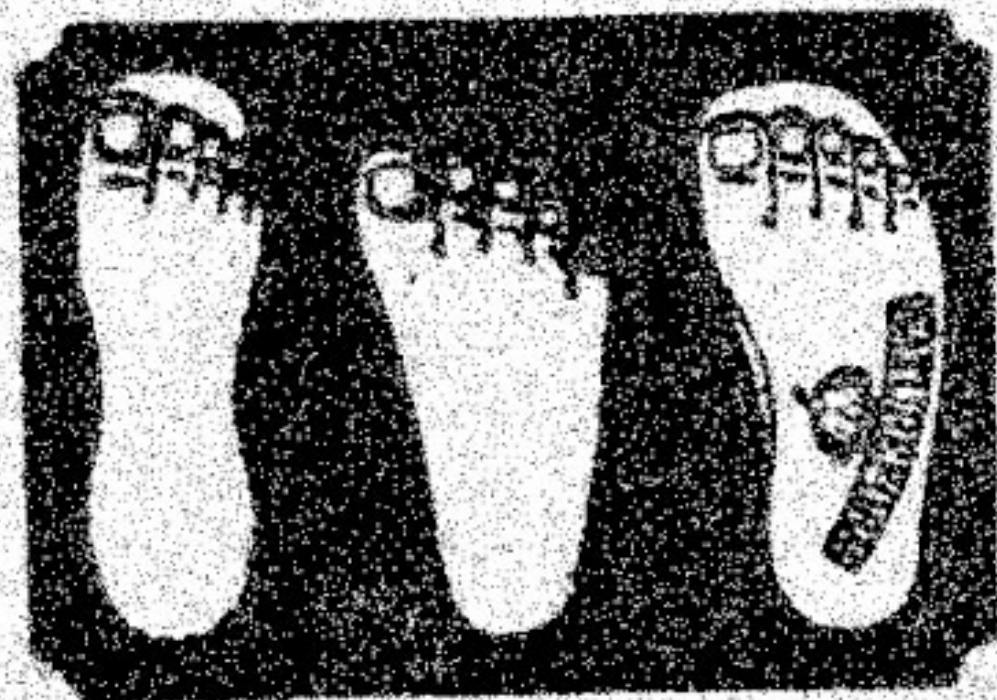
KORESPONDU PREFERE EN ESPERANTO.

BUCHANAN, SCOTT & Co.,
GARTHLAND STREET, GLASGOW.

Offers.

To Propagandists.—We have a large quantity of back numbers of *British Esperantist* which ought not to remain in our office. They contain a great deal of very useful reading matter and general information, and are quite suitable for distribution among students and the general public. We shall be glad to supply bundles to secretaries and teachers free of charge except for carriage, which is at the rate of 6d. for 50.

Foreign Gazettes.—Readers are requested to note that the supply of old foreign gazettes is entirely exhausted.

Botoj, Ŝuoj, Sandaloj,
Pantoŝoj, Kaŭĉukaj
Ŝuoj, Ŝtrumpoj. Ĉiuj
ekskluzive laŭ la tipo
'Naturformo.'

HOLDEN FRATOJ,Katalogoj
Senpage.

3, Harewood Place,
Oxford Street, London, W.

DANUBO.ORGANO DE LA RUMANAJ
KAJ BULGARAJ
ESPERANTISTOJ.

Internacia Monata Gazeto (32 p.) nur en Esperanto.
Redaktata kun la kunlaborado de eminentaj diverslandaj
esperantistoj. Fundamenta stilo. Agrabla enhavo.

14, Str. Belvedere, BUCUREȘTO (Rumanujo).

JARA ABONO: 1.40 Sm.

Aĉetu provan numeron kaj abonnu ĉe la B.E.A.

Alilandaj Gazetoj.

Per arango, kiun ni starigis kun la respektivaj
administracioj, ni havas ĉiam en provizejo ekzemplerojn
de alilandaj gazetoj. Ilin ni povas vendi unuope je la
sekvantaj prezoj afrankite:—

<i>Amerika Esperantisto</i>	6p.
<i>Ondo de Esperanto (Rusa)</i>	4p.
<i>Germana Esperantisto</i>	4p.
<i>Oficiala Gazeto</i>	6p.
<i>Danubo (Rumana k. Bulgara)</i>	4p.
<i>Juna Esperantisto</i>	3p.
<i>Lingvo Internacia</i>	6p.
<i>Esperanto (U.E.A.)</i>	3p.
<i>La Revuo</i>	7p.

Ni ne povas garantii liveri kian ajn apartan numeron,
sed ĉiuj portas nemalnovan daton.

ESTAS MALFERMITA ABONO AL LA GAZETO

'LA ONDO DE ESPERANTO'

(laŭ la adreso: Moskvo, Rusujo, Tverskaja, 26).

Dum la IV-a jaro de sia regula funkciado "La Ondo" senpage
donas al siaj abonantoj, krom 12 n-roj (16—20 paĝaj) la speciale por
tiu celo tradukitan de Sino M. Sidlovskaja ĉefverkon de rusa literaturo,

"Princo Serebrjanij" de TOLSTOJ.

(352-paĝa, grandformata libreto, kies prezo por la neabonantoj estos
afrankite Sm. 1.60).

Literat. konkursoj kun monpremioj. Portretoj de konataj Esperantistoj.
Beletristiko origin. k. traduk. Plena kroniko. Bibliografio. Amuza
fako. Korespondo tutmonda (poŝtk. ilustr.).

La abonpagon (2 rubl. = 2,120 Sm.) oni sendu al "Librejo Esperanto"
(26, Tverskaja, Moskvo, Rusujo) aŭ al aliaj Esper. librejoj, poŝt-
mandate, respondkupone, papermonie aŭ per bankĉekoj.

Abonebla ankaŭ ĉe la B.E.A.

LA ŜLOSILO ĈEFEĈA.

La plej efika propagandilo, jam havebla en la jenaj 17 lingvoj:—

Angla, bohema, dan-norvega, finna, franca, hispana
holanda, hungara, germana, itala, kataluna, kinra
pola, portugala, rumana, rusa, sveda.

Propagandistoj! rimarku la novan adreson:—

INTERNACIA PROPAGANDEJO ESPERANTISTA,

135, HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.

C. A. G. BROWNE,

LA ESPERANTO REKLAM- KAJ ANONC-AGENTO
por ĉiu gazeto en ĉiu lando. Aferoj grandaj
kaj malgrandaj.

Sola Adreso: LONDON, W.C.

20, WELLINGTON STREET, STRAND.

Laugh and Learn!

... READ ...

TRI, ANGLOJ, ALILANDE!!

Pleasant hours for the beginner
:: :: and adept alike. :: ::

*An Original Esperanto Romance, always facile,
always bright, always interesting.*

ONE SHILLING, POST FREE.

Apply: B.E.A., or to LA ESPERO, Lynette Avenue,
Clapham Common, S.W.

PROPAGANDA SIMPLIFIED

Use the B.E.A. Post Card containing 40 facts about
Esperanto. Neatly printed. Good card. Plenty of
writing space. Price 1d. per packet of 25. Post
free 2d. (N.B.—Owing to Post Office Regulations,
these packets cannot be sent abroad except at
exorbitant postage rates).

Sold by—
THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION
(Incorporated)
133, HIGH HOLBORN, LONDON.

"The British Esperantist."

Vol. VII. (1911) of THE BRITISH ESPERANTIST may
now be obtained, neatly bound in green cloth, price 4s.,
post free.

Cloth covers for binding Vol. VII. (green cloth, lettered
in white along back) are now ready. Price 10d., post
free.

Vols. III. (2s. 6d., post free), IV., V. and VI.
(4s., post free), bound in cloth, are still obtainable.

La Karavano

De WILHELM HAUFF.

El germana lingvo tradukis J. W. EGGLETON, Hamburgo.

Prezo: 1s. 1p., aŭfrankite ĉe B.E.A.

En simpla, bonstila Esperanto, tiu ĉi fama kolekto da
fabeloj estas tre rekomendinda kiel legolibro.

Simpla, bonstila, plej leginda legolibro.

LINGVO INTERNACIA.

CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ.

Eliĉanta inter la 15 kaj la 20 de ĉiu monato.

FONDITA EN 1895.

La Plej Enhavoriĉa! La Plej Malkara!

48 PAĈOJ da dense presita
teksto en plej korekta kaj
plej klasika stilo.

5 FR. (2 SM.) Abon-
prezo por
UNU JARO.

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

JUNA ESPERANTISTO.

Monata Gazeto Beletistika por Junuloj, Instruistoj, ka
Esperanto-Lernantoj.

Ĉefredaktoro: Paul de Lengyel. Direktorino: Fano Cécile
Royer.

JARA ABONO: 1 Sm. (2s.)

Preso Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Paris.

Oficiala Organo de la VIII Kongreso Pola Esperantisto.

Monata gazeto. En 1912 "P.E." krom 12 ilustrataj zorge redaktataj
numeroj en klasika, pure fundamenta Esperanto, donas al siaj abonantoj
senpagan "Literaturan Aldonon."

"Pola Esper." enhavas konstantajn rubrikojn: Propagandaj artikoloj
(pole) * Esperantaj demandoj * Rakontoj, noveloj, poezioj. * Populace
sciencaj artik. * Scienco kaj Vivo. * Opinioj. * Konsideru! * VIII
Kongreso (kun ilustr.). * Kroniko. * Korespondadoj * El Esper-
Mondo. * Faktoj. * Bibliografio. * Revuo de la gazetoj. * Kon-
kursoj kaj problemoj. * Humoraĵoj. * Respondoj de la Redakto.
* Muziknotoj. * Ilustraĵoj. * Anoncoj.

Abonprezo: Jare kun "Literatura Aldono" — 2.65 Sm., 5s. 4p. ĉe
la B.E.A.

Petu specimenan numeron (kontraŭ respondekupono) al la
Administracio, Hoza 20, Varsovio, Polujo.

Nur 1 Sm. kostas la jarabono.

"LA KRONIKO."

La plej sukcesa propaganda rimedo estas nediskuteble
daŭra sciigado de la faktoj pri la tutmonda disvastiĝo de
Esperanto.

Tio estas la celo de "LA KRONIKO," kiu enhavas

(1) Faktojn pri la tutmondaj progresoj en Esperanto kaj ĝiaj diversaj
aplikoj. — (2) Plenan kaj ĝustatempan nomaron de ĉiuj novaj libroj,
broŝuroj, komercaĵoj, propagandiloj kaj gazetaj artikoloj. — (3) Enketojn
kaj konkursojn pri la plej bonaj metodoj d. propagando. — (4) Rubrikon
pri la plej unua, malnova tempo de Esperanto. — (5) Lingvan fakon pri
la novaj vortradikoj.

La Kroniko estas vera komplemento al ĉiu nacia gazeto
Esperanta.

Postulu tuj senpagan specimenon al la
ESPERANTO-PROPAGANDA INSTITUTO.

LEIPZIG, Kaiser-Wilhelm-Str. 150.

THE Book for Propagandists!

THE PASSING OF BABEL,

By BERNARD LONG, B.A.

Price 7d., post free.

Paulo Debenham,

Originala Romano en Esperanto, de H. A. LUYKEN.

240 pg., 2s. 2d.; 3s. 3d., tele bindita, aŭfrankite ĉe

BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION, 133, High Holborn, W.C.

Ankoraŭ Kelkaj Haveblaj!

THE CHRISTIAN COMMONWEALTH.

Legata de Esperantistoj en ĉiu
parto de la mondo, enhavas arti-
koleton en Esperanto en ĉiu numero

La spirito kaj celo de la gazeto tute akordas kun la spirito kaj celo
de Esperanto.

ĈIUMERKREDE — — — UNU PENCO.

aŭ kun Aldono enhavanta predikaĵojn de progresemaj
predikistoj de ĉiuj landoj kaj eklezioj, 13d.

MENDU ĈE VIA GAZETAGENTO.

Per poŝto, por unu jaro, enlande 6/6 (kun aldono 8/8); eksterlande 5/8
= 5sm. 4/36 (kun aldono 10/10 = 5sm. 5/40).

Petu specimenon per poŝtkarto, kaj alidu pri la
BRITISH ESPERANTIST.

THE CHRISTIAN COMMONWEALTH, SALISBURY SQUARE,
FLEET STREET, LONDON, E.C.

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o VIII. N-RO 94.

OKTOBRO, 1912.

PREZO 3 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Granda Britujo*, afrankite: por unu jaro, 3 ŝilingoj; unu numero, 3 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, \$0.75, fr.4, M.3; laŭ internacia mono, Sm.1.50.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato, kaj devas esti pagataj per poŝtmandato aŭ Ĉekbanka transpagilo. Sin turni al la Sekretario, 133-136, High Holborn, London, W.C.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redaktora Komitato, 133-136, High Holborn, London, W.C. Tradukantoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Komitato rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendadas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sin turni al la Direkcio, THE BRITISH ESPERANTIST, 133-136, High Holborn, W.C.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 2 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Pago.
From the Esperanto Watch Tower ...	181
Chronicle ...	182
Coming Events...	182
The "Entente Cordiale" Up-to-Date ...	182
How to "Get at Him." M.P. ...	186
Orienten kun la Verda Standardo. H. BOLING-	
BROKE MUDIE ...	187
Respondo al la Alvoko. WINIFRED E. TAYLOR ...	188
Learners' Corner. English Idioms. M. C. BUTLER ...	189
Gold and Pearls. Propaganda Comedy. W. M. PAGE ...	190
Redakcia Korespondado ...	192
Libraro kaj Gazetaro ...	193
The Governor of South Australia on Esperanto ...	196
Alilanda Progreso ...	197
The Path of Duty. C. E. BOARDMAN ...	198
A Director of Education on Esperanto ...	198
Poŝta Kesto ...	199
Organizado de Paroladoj, B.E.A. Lantern Slide Collection, Nekrologoj ...	199
B.E.A. Council Meeting, New Members, Examinations, F.K.I., etc. ...	200

From the Esperanto Watch Tower.

"*Fac's are chiel's that winna ding.*"

In the U.S. Navy.—Esperanto clubs have recently been founded on board two American warships: the *New Hampshire Neptune* and the *Rhode Island*. While the latter was in port at HABANA an article from the pen of Lieut. G. Rurales appeared in the local paper *El Triunfo*, describing the fraternal festivities organised by the Cuban Esperantists in the town to welcome their sailor *samideanoj* from the States.

In the Paris Press.—The assured status now attained by Esperanto is shown by the fact that several important Paris newspapers, viz., *l'Éclair*, *Excelsior*, and *l'Illustration*, sent special representatives to Cracow to report the Eighth Universal Congress of Esperantists, held there with great success in August last.

Bravo, Charleroi!—"Esperanto parolata" (Esperanto spoken), a sign which has hitherto been visible mainly on shop windows and the letter-heads of business firms, is now being used by public services. The postal authorities at CHARLEROI, in Belgium, for instance, have recently had this magic notice fixed up well in view of the public at the head office in the town. We are not surprised to learn that the clerks who speak Esperanto are noted for their obligingness! Belgium is evidently in no doubt about the value of the auxiliary language, for in the official time-table published by the Belgian Railways we read in various places the very sound advice: *Lernu Esperanton* (learn Esperanto), and quite a number of the advertisements are accompanied by the information that "Oni korespondas en Esperanto."

French Schools.—Among public schools where prizes

for Esperanto have been officially accorded are Beauvais, Chateau-Thierry, Grenoble, Lille, etc. At LILLE 125 boys and 104 girls presented themselves at the examination for the elementary Esperanto certificate. 112 boys and 87 girls succeeded in passing the examination.

Esperanto and Shorthand.—Spanish stenographers, says *La Movado*, Paris, in response to an invitation to attend the XIth World Shorthand Congress (which will at the same time be the Jubilee of the Gabelsberger System), to be held at Budapest in 1913, have replied that they will do so only on the condition that their Hungarian colleagues can talk with them in Esperanto. The Hungarian National Society has decided to organise courses of instruction in the international language forthwith.

Progressive China!—Mr. K. C. Ŝan, U.E.A. delegate for SHANGHAI, informs us that more than 500 Chinese took part in an Esperanto propaganda meeting held recently in that town. Among the speakers on behalf of the auxiliary language were Mr. K. C. Ŝan, founder, and Mr. Kan-Konfu, present head of 50,000 Chinese Socialists, and Mr. Stramensky, a Russian lawyer. Four new courses of instruction are in progress; among them a class of over one hundred students, organised by the "Chinese Federation" presided over by Dr. Sun Yat Sen, ex-President of the Chinese Republic. It will be remembered, too, that Mr. Isai, the new Minister of Education, who is fully in sympathy with the aims of our movement, is taking steps for the establishment of an official Esperanto school in PEKIN.

Chronicle.

Matter for the Chronicle should be sent to the Editor not later than the 15th of the month, for insertion in the following number. Reports may be in English. Matter for "Coming Events" (which should be as concise as possible) may be sent in up till the 20th.

Ĉu Sekretarioj aŭ instruistoj, kiuj scias pri nuna kondukado de Esperantaj kursoj sub la Publikaj Edukadoj Aŭtoritatoj, bonvolos informi nin detale pri la loko, horo, k.t.p., por presigo en B.E.?

COMING EVENTS.

Lancashire kaj Cheshire Federacio.—La 19a Kvaronjara Konferenco okazos en BLACKPOOL, sabaton, la 26an de Oktobro, kiam la urbestro, Ald. John Collins oficiale akceptos la delegitojn en la urbdomo je la 3.15 p.m.—Jen bonega okazo por reveki la nun dormantan grupon en tiu regiono. Ĉu ĉiu esperantisto en Blackpool bonvole sin prezentos en la Konferenco por ĝin sukcesigi, kaj por helpi al la restarigo de grupo en tiu urbo? Ni korege vin instigas tiurilate!—G.R.G.

North London.—Evening classes for the study of Esperanto, under the auspices of the L.C.C., are being held at the *Queen's-road Science and Art Centre*, Dalston, N.E., on Tuesdays and Fridays, 7.15—9.45 p.m., and at *Carlton-road Evening School*, Kentish Town, N.W., on Thursdays from 7.30—10 p.m. Fee: 2s. 6d. the session (Sept., 1912, to Whitsun, 1913). Instructor: Mr. M. C. BUTLER, D.B.E.A., 18, Leigh-road, Highbury, N., from whom syllabus or any further information may be obtained. A special feature of these classes will be the issue of *technical Esperanto vocabularies* in about thirty weekly parts free to students (ankaŭ sendotaj al kiu ajn senpage kontraŭ sendo de afrankitaj adresitaj kovertoj). These classes are designed especially to meet the requirements of the serious student, beginner or advanced. It is hoped that readers in the north of London will support them personally and make them known as far as possible, as they can be continued only if a sufficient number of students present themselves.

Classes for beginners will be held at the Higher Grade School, Wood Green, at 7.45 p.m., on Monday evenings, commencing on October 14. Instructor: Mr. ROBERT ROBERTSON, 364, Alexandra Park-road, Wood Green, N. Fee, 2s. for the course of 24 lessons. Samideanoj, sciigu amikojn, kiuj loĝas sufiĉe proksime!

Glasgow.—Classes for Esperanto, under the *Glasgow School Board*, were opened last month at the *Kent-road Public School* (Tues. and Thurs., 7.30—8.30 p.m.), and in *Whitehill Public School* (Tues. and Thurs., 8—9 p.m.).

Sheffield.—Evening classes, under the auspices of the local *Education Committee*, are also being held in Sheffield.

Esperantaj Diservoj en Norda Londono.—Ĉe multnombre ĉeestata kunveno de Kristanaj Esperantistoj dimanĉon, 8an de Sept., prezidata de S-ro H. A. Luyken, oni konsideris la eblecon kaj dezirindecon, starigi regulajn Diservojn Esperantajn en Londono; kaj post interesa diskuto de multaj proponoj kaj opinioj, oni unuanime decidis:—

(1e). Ke tiaj Diservoj estas tre dezirindaj kaj utilis multmaniere.

(2e). Ke oni do starigu regulajn Diservojn en Esperanto, kaj ke la kunvenintoj ilin subtenu laŭeble.

(3e). Ke en la nuna momento estus pli oportune, komenci per starigo de Diservoj en Norda Londono, en difinita kunvenejo, ol kunveni rondire en diversaj kvartaloj; kaj ke kunvenejo en Centro de Londono, kvankam teorie pli oportuna, estus kredeble en la praktiko malpli oportuna.

(4e). Ke Diservoj okazu prefere monate, kaj dimanĉon posttagmeze.

(5e). Ke ili estu tute nesektaj, kaj konsistu el preĝoj,

legado el la Biblio, kantado de himnoj, kaj religia parolo kun posta diskuto; ĉio en Esperanto.

Mi do anoncas, ke *Esperanta Diservo* okazos Okt. 13an, kaj ĝis plua avizo, la duan dimanĉon en ĉiu monato, je 3.15, en *Emmanuel Church Hall*, Mayton-st., Holloway, N. (proksime de Nag's Head, kaj de kruciĝo de Hornsey-rd. kun Seven Sisters'-rd.); kaj mi petas la aktivan subtenon de ĉiu interesato Londona. La parolo 13an de Oktobro estos farata de S-ro Harrison Hill.—*Nome de la kunveno*, M. C. BUTLER.

St. Helens.—Dr. John Pollen (prezidinto de la B.E.A.) will speak in the *Parochial Hall*, Ormskirk-street, on Thursday, Oct. 10, at 7.45 p.m. Subject: "East to West with the Esperanto Flag." Chairman: Rev. Albert Baines, M.A. All welcome.

Scienca Kurso.—Grava paŝo en la direkto al enkonduko de Esperanto en la praktikan uzadon de la Scienco estas farata de B.E.A., kiu permesas, ke kurso pri scienca fako fariĝu en Esperanto en ĝia ĉefsidejo. Sekve D-ro Marchand faros kurson de tri lecionoj pri Geologio (sia studfako), kaj pritraktos: la vulkanismon, la formadon de la sedimentŝtonaĵoj, kaj la rolon de la vivaj estaĵoj en la historio de la terglobo. La kurso okazas ĵaŭde, la 17an, 24an, kaj 31an de Oktobro, je la 7½ vespere, en la legoĉambro de B.E.A., 135, High Holborn, W.C. La prezo estas 1 ŝilingo por ĉiu leciono aparta; la kurso, 2 ŝilingoj. Biletoj ĉe B.E.A., kaj ĉe D-ro W. Marchand, 19, *Elm Park Mansions*, Park Walk, Chelsea, S.W. Aliĝu senprokraste! La nombro de la partoprenantoj estas limigita.

London Esperanto Club.—Oct. 4: Model Propaganda Speeches by various London samideanoj. Oct. 25: DANCE at St. Bride's Institute, Ludgate Circus, E.C. Tickets (price 2s. 6d.) from Hon. Secs.—Nov. 15: CONCERT and LANTERN LECTURE, on the Cracow Congress, by Mr. H. Bolingbroke Mudie, President of the British Esperanto Association. Admission free. All persons interested are cordially invited to attend.

Yorkshire.—La proksima konferenco de la Federacio de Yorkshire okazos en KEIGHLEY la 5an de Oktobro. Atendata programero estas "Parolo pri la Oka Kongreso" de la Prezidanto, S-ro Jozefo Rhodes.

GENERAL.

Homeward Bound!—Our "Prezidinto," Dr. John Pollen, has been paying a round of Esperanto visits to Swiss samideanoj on a circuitous way back from Cracow. At THUN a delightful Sunday excursion was organised to the Falkenfluss, where the famous much-travelled "standardo" was waved triumphantly o'er the Oberland. Among the party were Mr. and Mrs. Schwarz, Mr. Hildebrandt, Miss Haeberli, Miss Marti, and Mrs. Peyer, of Thun, and Mrs. Krenger and Mrs. Kocher, of Burgdorf, all enthusiastic samideanoj.—At BERNE, S-ro Schmid called together a little gathering to greet the "prezidinto," who "spoke unto them words of encouragement." *Koran bonvenon hejmen!*

The "Entente Cordiale" Up-to-date.—Readers who study the daily press have doubtless recently come across reports of the visit of a party of German working men and women from Düsseldorf to this country, under the auspices of the *Adult School Union*. Particulars of an incident in the visit which seems to have escaped the eagle eye of journalists of the London papers have been sent to us by the Secretary of the Leeds Esperanto Group:—

On Sunday, July 28th, a party of German working men visited the Burley Adult School. Among them was an enthusiastic Esperantist, S-ro Anton Messmer, who addressed the members in Esperanto, advising them to learn the auxiliary language as the easiest means of communication with foreign countries. His speech was translated by Mr. H. Shore, a young member of our group, who for the first time met a foreign samideano, and was delighted with the ease with which he was

able to converse. During the day the party visited Kirkstall Abbey and Roundhay Park, meeting other Esperantists from the various Leeds groups. The following morning Mr. Shore received a surprise visit from his new friends whilst at work at the Public Benefit Boot Co.'s place of business. The manager conducted the party through the works, describing the machines and methods of manufacture; Mr. Shore translated his explanations into Esperanto, and Mr. Messmer re-translated them into German for the benefit of his countrymen. An account of the visit appeared in the *Leeds Citizen* and in the *Kleine Presse*, of Frankfurt.

"This year," says the *Daily News and Leader*, "the interchange of visits has had an interesting development. In both countries the visitors now stay with and are entertained in various towns by working men. They are thus enabled to see each other's home life. In this way they form truer and more vivid impressions and closer acquaintanceships." And the writer might have added: "The only further improvement to be made would be that these working men, instead of trying in vain in the small leisure at their disposal to acquire a colloquial knowledge of English and German respectively, should devote themselves generally to a study of Esperanto."

Socialist-Esperantist Congress.—During the International Esperantist Congress at Cracow in August, says the *Labour Leader*, the Socialist delegates held three special meetings. It was resolved to send a memorial to the International Socialist Bureau asking it to commend to the International Socialist Congress of 1913 the adoption of a common language, and since Esperanto has stood the test of eight International Congresses, the memorial urges its claims. Socialist delegates were present from England, France, Germany, Russia, Hungary, Bulgaria, Poland, Turkey, and Spain. Among them was a young Russian Pole who had been sentenced to five years' exile in Siberia for belonging to the Social Democratic Party.

LONDON.

U.E.A.—The monthly meeting of the London Delegates took place at the B.E.A. on Sept. 6. *Konsul-sekretario* Epstein reported that during the month he had received 71 letters and sent 63, and performed 31 services of various kinds. Eleven foreign Esperantists had passed through London during the month, including Mr. Rousseau, the Vice-President, and Mr. Stettler, the Vice-Director of the U.E.A., all of whom expressed their hearty thanks for the help afforded. The following business firms had joined the U.E.A.:—*Holden Bros.* (Boot Manufacturers), *A. Fallek* (Printer), and the *Milton Temperance Hotel*. Several other firms were being negotiated with, and the secretary hoped to be able to report next month that they too had joined. The chief matter discussed was the reorganisation of the London Delegate service. A scheme is now being placed before the secretaries of the various clubs in the Metropolis. It was also decided to elect specialist *Konsuloj* with advisory (but not administrative) powers. The publication of a *gvidfolio* for London, similar to those issued in Paris, Berlin, and other towns, is also under consideration.

Wood Green.—Group gatherings during the summer have been smaller, but not less interesting, than during the winter season, owing to the frequent visits paid to the group by Esperantists from other lands. Among samideanoj whom the members have recently had the privilege of welcoming in this way are: Mr. F. Cagas and Mr. F. Chvatik from Moravia; Mr. and Mrs. Chantaz from Paris; Mr. A. Heise, Berlin; Miss Stilwell, Coventry; S-ro Ramón Teixidó, Barcelona; and Mr. T. J. Richards, Eastbourne. These friendly visits have afforded striking evidence of the utility of Esperanto for international intercourse.

THE PROVINCES.

Bedford.—On Saturday, August 31, a number of Esperantists from Kettering, Northampton, Letchworth, and Wolverton journeyed to Bedford to meet the local group. Boating on the river preceded an *al fresco* tea at the Central Restaurant, after which an exchange of courtesies between the visitors and their hosts afforded excellent opportunity for short speeches in Esperanto. More boating, and visits to local points of interest, brought to a close a most enjoyable outing.—E. A. W.

Bradford.—At a meeting of the Bradford Esperanto Society Miss L. Tordoff gave an account of a visit to Cracow, Poland, on the occasion of the Esperanto Congress. Twenty-one English Esperantists made the journey, and about thirty nationalities were represented. In Cracow itself and in many towns *en route* the members were officially received by the Mayors and committees, and on at least one occasion the Mayor welcomed them in Esperanto.—*Bradford Daily Telegraph*.

Chester.—Kvankam raportoj ne ofte venas al vi el Chester — skribas la fervora sekretario tiea S-ro J. W. Jones — mi ĝojas diri, ke la afero bone floras ĉe ni. Düm la somero la grupoj kunvenis ekstere por ekzercigado kaj por konigi nian belsonan lingvon al la samurbanoj. Multaj propagandiloj kaj folietoj estas disdonitaj. Rikolto venos iam, jam venas fakte: ĉar kelkaj novuloj volas aliĝi nian rondon por la venonta sezono. Inter ĉefaj okazoj ĉi tie lastatempe estis tre ĝuita "Ĝardena Festo" ĉe la domo de Ges-roj Jackson, kiuj kun sia kutima bonkoreco gastigis la samideanojn. En la bela ĝardeno flirtis la verdstela standardo, sub kiu ni ludis, dancis kaj deklamis ĝis "steloj" aliaj aperis. La 6an de Julio, la Liverpool anoj faris al ni sian ĉiujaran ekskurson, kiam rempromenado sur la rivero Dee liveris al ĉiu ĉarman sperton. Aliaj vizitintoj en la ĵusaj semajnoj estas S-ro Westmancote el Cheltenham, S-ro S. Coleman Jackson, kaj S-ro Hill el Greenock, ankaŭ kelkaj alilanduloj, kiuj vizitis S-ron Dobson, Delegiton de U.E.A. La kunveno nun estas "Messrs. Billington," City Walls, ĉiulunde je la oka vespere, kien ĉiu estu bonvena!

Coventry.—Esperantists have made cycle runs to the surrounding towns to meet samideanoj practically once a month during the summer. They find these excursions extremely useful in getting members to begin to talk. The towns visited have been Kenilworth, Birmingham (Harborne and Sutton Park), Berkswell, Hampton-in-Arden, and Rugby. Worthy of special mention is the visit to Banbury, by kind invitation of Mrs. Gillet. Midland Esperantists must not miss this next year. So successful have these outings become that the society proposes to create a special ESPERANTO CYCLING CLUB next summer, with fixtures announced in the papers. The Club Room (Masonic Buildings, Little Park-street) has been open every evening (except August week), and several visitors from other towns have been joyously received.

Hereford.—The *Hereford Times* for August 27 has a long letter from the Rev. Robert Davis (Broxwood, Pembridge) anent the recent visit of the German Peace Delegates to that town, which afforded a good object lesson on the need of an auxiliary language such as Esperanto. "Such visits," says Mr. Davis, "from the trend of modern civilisation will inevitably become less and less rare as the years go by, and the need, therefore, of such a language will correspondingly become more and more urgent. Even supposing these German visitors could have been allotted to their various hosts and guides in such wise that the Germans who could speak English were given over to those hosts or guides who could speak no other language, those who spoke French to those who could also speak French, and those who spoke neither to those who could speak German, although the language difficulty could have

been partly got over in this way, yet there still remained the difficulty — and therefore the need of one common tongue understood by all — when *all* came together, and still more at the public meetings." *Pacience, samideanoj, nia horo venos!*

Hillsborough.—Esperanto classes are now being conducted in the *Central Evening Schools*—Elementary: Tuesdays, 7.30; Intermediate: Mondays, 7.30. Further particulars from the instructor: Mr. E. F. RODGER, 9, Cheadle-street.

Huddersfield.—The fifth annual meeting of this society took place on Thursday night in the Parochial Hall. There was a fair attendance of members, and Mr. F. Clarkson presided. The secretary's report stated that the society was in a most flourishing condition. The number of members who had paid their subscriptions for the year 1911-12 was 57, compared with 48 last year. In addition to these there were about 100 Esperantists in the town with whom they kept in constant touch. The treasurer stated that there was a balance in hand of £2 18s. 3½d. The Consul's report was most encouraging, as 32 Esperantists had joined the Universal Esperanto Association, in comparison with 19 last year. After a vote of thanks to the retiring officers, the following were elected for the ensuing year:—Hon. president, Mr. E. Woodhead; president, Miss J. Fielding; vice-presidents, Messrs. W. P. Roberts, F. Clarkson, and J. H. Fitton; secretary, Mr. W. H. Hirst. After the business part of the meeting, Messrs. Pickles and Crowther related their experiences while on their recent visit to Holland. Esperanto had been most useful to them. The delegates in the various towns had received them most kindly, and had conducted them to the various places of interest. It was announced that classes for learners of Esperanto had been arranged. —*Huddersfield Weekly Chronicle*.

Liverpool.—*Nia fervora amiko, S-ro Alvarez, kiu nun transloĝis ĉi tien, lastatempe varbis al Esperanto kvin konsulojn Sudamerikajn, kaj esperas, ke ili faros multon por nia afero, informante pri ĝi siajn Registarojn.*

Lowestoft.—The *Weekly Standard* for August 13 has an interesting letter from Mr. G. Wilson Burn, in connection with the forthcoming publication of the New Testament in Esperanto, on the utility of the auxiliary language for workers in the mission field. Commenting on the practice at present followed of issuing versions in native dialects, Mr. Burn says: "Considering the enormous difficulty and expense of translating and printing many of these languages (which is still further increased if they have to be reduced to writing), and the fact that in some cases the requisite knowledge of the language is confined to a few, or even one person, would it not be better to use the energy in teaching the natives Esperanto, in which language a plentiful supply of the New Testament would be available at a trifling cost, and if a worker should be disabled another could at once take his place. The question seems to me now to deserve the earnest attention of all connected with missionary work."

Plymouth.—Grupo "Tri Urboj": La 7an de Septembro okazis en Devonport strata procesio por la Hospitalo "Royal Albert." La lokaj samideanoj partoprenis, aranĝinte "vivantan bildon" montrantan diversajn naciojn estrataj de la feino "Esperanto." Ĉirkaŭis la veturilon tolaĵo surhavanta la vortojn: "Esperanto, La Internacia Lingvo—The International Language." La prezentaĵo altiris multe da atento. Ankaŭ kelkaj samideanoj partoprenis en "bildo" de flegistinoj. Ĉiuj bildoj estis tre bonaj. —E. E. Y.

Samideano el North Devon, vojaĝinte antaŭnelonge en ĉi tiu regiono, skribas "En grandaj urboj kiaj Plymouth kaj Devonport mi trovis, ke nur unu kurso estas kondukata. Ĉu ne estus eble, fari kursojn en pli ol unu kvartalo oportuna? Mia rimarkigo estas intencite amike sed 'demande.'" [Kion diras la loka grupo?—RED.].

Portsmouth.—September 9, before the St. Phillip's Mission Guild: A lecture on Esperanto by local samideanoj. Much interest was aroused, and many of the audience expressed their intention of learning the language.—September 12: At the Stamford-street S.P.S.C.E., an address on Esperanto by Mr. E. K. Johnson, secretary of the local group. So keen was the desire on the part of his hearers to go further into the subject, that a course of instruction is now being started, with a view to the subsequent formation of a group. [Bravo, Stamford-street!]
—The new session, which began with the 1st of this month, promises to be the most successful in the history of the group. Reports of both lectures were given in the local press.

Rugby.—That the Esperanto movement is making rapid strides in Rugby is evidenced by the enthusiastic gathering which assembled for the opening meeting of the present session at the Moat Hotel on Tuesday evening, September 10, when 20 new members were enrolled. This speaks well for the propaganda work carried out by the committee. The committee had arranged for two experts, Miss Taylor, of Coventry, and Mr. Wright, of Northampton, to be present. Mr. Wright delivered an address in Esperanto on the "Aims and Advantages of Esperanto," which was unhesitatingly and correctly translated into English by Miss Taylor. The group feel that their heartiest thanks are due to these two samideanoj for their efforts in helping to make the meeting such a success. A still further increase in membership is anticipated, the outcome of missionary work on the part of present members.—F. BRADLEY.

Southport.—The members of the local Esperanto group were favoured on September 9 with an address by Mr. Gill, of Tunbridge Wells, concerning his recent visit to Poland to attend the Cracow Congress. In the course of a most interesting description of a most interesting trip, Mr. Gill mentioned that he had met on his voyage a Hungarian artist, with whom he had two hours' conversation, although the artist had only studied the international language for four weeks. This remarkable fact is owing to the extreme simplicity of the language, which anyone may learn in the spare half-hours even of a busy life.

A hearty vote of thanks to Mr. Gill was proposed by Mr. P. Foster and seconded by Mr. Thorp. Mr. Gill, in reply, said that in Poland the language difficulty was most acute, and productive of endless misunderstanding. A Pole would not address a Russian in Russian, and Esperanto was greeted as a veritable religion by the Slavonic peoples.—*Southport Visitor*.

Sutton.—Agada kunsido, por aranĝi pri la venonta vintro, okazis ĵaŭdon, la 19an de Septembro.—Kunvenoj okazos ĉiujŝaŭde, de la 8a—9a vesp., en la "School of Music and Art," Brighton-road, Sutton.—L. C. A.

Swinton.—There is at present, says the *Rotherham Express*, an interesting display in the window of Mr. J. Jones, Pharmacist, Swinton, of Esperanto books, journals, songs, trade circulars, and booklets, etc., from different countries, and an excellent photograph of Dr. Zamenhof, the founder of the language. What seems to attract principal attention is a collection of picture post cards from forty different countries, all sent by natives of these places in answer to a post card written in Esperanto by Mr. J. E. Jones. The display clearly demonstrates how the language is spreading.

Wallasey.—The local Socialist branch, having been introduced to Esperanto by Mr. G. R. Griffiths (secretary of the Lancashire and Cheshire Federation of Esperantists), has expressed a desire to commence the study of the language. Will all interested in the proposal residing in Wallasey and district kindly communicate with Mr. H. Brimelow, "Selborne," Greenlane, Wallasey, from whom particulars may be received.

IRELAND.

Coleraine.—Per la *Coleraine Chronicle* ni sciĝis pri la ĝoja kaj prigratulinda fakto, ke la 12an de la pasinta monato, en la Preĝejo de S. Patrick, okazis la edziĝo de Samideano Freeman W. Crofts, C.E., kun Samideanino Mary B. Canning. Ĉeestintoj en la Pentekosta Esperantista Festo en Portrush bone memoras la nelacigeblan viglecon kaj sindonemon, kun kiu S-ro Crofts deĵoris kiel sekretario de la Kongreso. Al la feliĉaj geedzoj ni deziras plej koran bondeziron!

SCOTLAND.

Edinburgh.—The *Scotsman* gave a whole column report of the Congress at Cracow, above the initials "A.W.," on its chief page. This report has been of great propaganda value. The Edinburgh Esperanto Society is to open its winter session on Friday, October 11, with a lecture by Mr. Andrew Wilson, A.M.I.C.E., F.R.S.E., F.B.E.A., on "the Fair Land of Poland," illustrated by special lime-light views taken in Poland during the time of the Cracow congress. The lecture, which is to be in English, will be delivered in the Oak Hall, 70, Princes-street, and is described in the public announcements as "an object lesson in the use of Esperanto to the traveller." Sir Edward Parrott, M.A., LL.D., of the well-known publishing firm of Nelson, will preside.—An exhibition of Esperanto books, etc., will take place in 26 Synod Hall, on the following evening, and members of Esperanto classes will be enrolled. Classes are also being held under the auspices of the Edinburgh School Board.

Glasgow.—A Russian from Narva, while passing through Glasgow on his way to New York, called on the U.E.A. *Konsulo*, who with other two members of the group conducted him to several places of interest. This young man is a baker, and he is quite unable either to understand the simplest direction or to make himself understood in English. Though he only recently commenced to learn Esperanto, he was able to transact quite a good deal of business through the help of local Esperantists, who were naturally very much interested at this striking example of the practical value of Esperanto. The incident further shows that even a man of very limited education and of only average intelligence can readily master enough Esperanto to prove of immeasurable value.—The group begins its winter session on Monday, October 7, at 8 p.m., in the Alexandra Hotel, 148, Bath-street. It is hoped that all Esperantists in Glasgow and neighbourhood will be present with their friends to hear the latest facts concerning the progress of the language.

Kilmarnock.—We have pleasure in correcting a misstatement made on page 178 in our September number. Mr. James Craig, vice-president of the local group, informs us that there is already a delegate of the U.E.A. in this town. He himself holds the post. There are also several members of the U.E.A. in Kilmarnock, and he looks forward with confidence to enrolling a goodly number of new members during the coming session. A course for beginners was started in June.

WALES.

It is proposed to convene a meeting of all Esperantists in South Wales at an early date. Will all interested write to Mr. W. E. Davies, *Park Schools, Treorchy*? All who would care to join the Sud-Kimruja Esperanta (Poŝta) Rondo are also invited to write to the same address.

GREATER BRITAIN.

Australia.—From the 23rd to the 26th of this month will be held, at MELBOURNE, the Second Australian Esperanto Congress, which promises to be quite a success. Vigorous preparations have been made by the local samideanoj. On June 27 Mr. A. H. Johnson,

secretary of the Melbourne Commercial Esperanto Club, lectured in the Hawthorn Town Hall to a numerous attendance on the utility and advantages of Esperanto. Alderman R. T. Barbour presided as representative of the Mayor. On July 18 Mr. G. Whiteford, U.E.A. Delegate, gave a very successful address before the "Austral Salon," an important ladies' club. On July 17 Mr. Hyde spoke in Albert Park to the "Australian Natives' Association," and on the following day to the Congregational Young Men's Society. Other speeches made by Mr. Johnson were on July 17 at the Presbyterian Church, Prince's Hill, and on the 19th to a gathering of 60 Boy Scouts, who listened to his explanations of Esperanto with keen interest. Meanwhile Mr. Joseph Skurrie, who recently made an Esperanto tour round the world, has been carrying on an energetic propaganda in ADELAIDE, speaking every Sunday in the Botanical Garden, where he has founded an open-air Esperanto group, and conducting a course of study for the blind. Another ardent worker is Mr. Lyall, organiser of the brilliantly successful First Australian Congress last year, who has been giving several important lectures on Esperanto before various societies, among others the local Y.M.C.A. Literary Club and a Literary Circle in North Adelaide. La Adelaide'anoj ne dormas!—SYDNEY Esperantistlastely had the pleasure of welcoming S-ro P. Muller, of the Verda Stelo Group in Hamburg, and were greatly rejoiced at the ease with which they were able by means of Esperanto to converse with this enthusiastic samideano. MELBOURNE, on the other hand, was visited by three Croatian Esperantists, who afforded yet another proof of the perfect adaptability of our language for intercourse between different nationalities.—Oni flustras, ke disiĝis la grupo en SYDNEY. Ĉu vere? Vekiĝu, Sydney'anoj! Ĉu la sankta fajro estingiĝis?

Burmanujo.—Ni ricevis de ministro membro de la B.E.A., en la Bandwin Minejoj, Norda Ŝanŝtato, la jenan interesan leteron: "E.S.—Mi nuntempe estas lokita en la norda parto de Burmanujo, iom for de la hejmo de l' civilizacio, ne malproksime de la limoj de Hinujo. Tamen, alveninte, mi rimarkis tuj, ke Esperanto jam antaŭe tien trovis sian vojon, ĉar, kvankam nur dudek blankaj viroj laboras en la tuta minejo, tie troviĝas jam unu alia Esperantisto. Mi opinias, konsiderante la malproksimecon de la loko, kedu ne estas malbona procentaĵo! Ankaŭ ni nun esperas interesi aliajn pri nia movado, kiuj certe siavice fariĝos entuziasmoj. Mi sciigas ĉi tion al vi por montri al Esperantistoj en Eŭropo, ke la lingvo disvastiĝas en ĉiajn malgrandajn angulojn de la mondo. Samideane via, E. H. GREIG."—[Sendube kelkaj Eŭropaj samideanoj deziros skribi al nia malproksime loĝanta amiko por helpi lian propagandon. Jen lia adreso: S-ro E. H. Greig, *Burma Mines, Ltd., Namtu viĉ Manpwe, Upper Burma*. El la hejmlando koran saluton!—RED.]

South Africa. Natal.—The DURBAN group has just lost one of its most energetic members, Mr. J. Disart, first president and founder of the Verda Stelo Group, whom business has called permanently to East London (not the English metropolis, but London, Cape Colony, S.A.). Their regret is however lightened by the thought that their loss will mean East London's gain, and they are confident that his enthusiasm, which sustained the Durban group for five years, will soon establish a strong group in his new dwelling place.—There has been appearing in the *Natal Advertiser* and also in the *Visitors' Guide* (published during the summer months) a picture symbolic of Esperanto, designed by a local Esperantist, S-ro Johansen, accompanied by an announcement of the study class held on Tuesdays in the Mutual Buildings Assembly Rooms. It is hoped that this may result in new adherents among the many visitors who flock to Durban during the season.

How to "Get at Him!"

It sometimes happens that a propagandist is overwhelmed by the amount of interesting information available, and is puzzled to know how to start a propaganda conversation when a suitable opportunity has presented itself. Possibly the following notes may be helpful to some friends, as they indicate a line of argument which has on a number of occasions proved to be very effective.

THE AIM.

State frankly: the aim is (1) to show that Esperanto is not a "dead" thing: that on the contrary it is very much alive, and possesses excellent prospects.

(2) To indicate the nature of the spirit which is behind the movement, and which gives it life.

(3) To point out something of what has already been done and is being done.

(4) To indicate why English or French would not be suitable.

(5) To draw the conclusion that the same forces which have brought Esperanto from nothing at all to a powerful world-wide movement will suffice to provide a glorious future.

THE METHOD.

Get hold of a copy of the table which was originally published by the "Centra Oficejo" in Paris, and is now incorporated in Gautherot's *Histoire de la langue Internationale* at page 153.

Point out that Esperanto came out in 1887, but it was not till about 1905 that it commenced to "boom." Up to then Esperanto pioneers were more or less isolated, working "in faith." The First Congress proved effectually that there was no "humbug" about the matter, and everybody went home a convinced enthusiast. Then things went ahead. Point out the rate of increase in the totals and say emphatically that that shows energetic life.

Then draw a picture of the lonely pioneers in the early years. Point to the figures in the table indicating slow growth, and ask what could possibly have sufficed to sustain the pioneers in their efforts. Emphasise the inner idea of the movement, and say that just as the early workers were sustained by that idea when as yet no practical results were available, so now, when splendid results can be shown, that idea suffices to sustain the worker in the face of indifference, mockery or pseudo-scientific criticism. Show a list of B.E.A. groups eight years ago and one of to-day.

Pass on now to deal with the present state of the U.E.A. Show a long list of Esperanto publications. Exhibit a score of magazines and some trade catalogues. Add some more remarks about congresses, etc.

Quote usual arguments as to need for

neutrality. Supplement these by two special comments.

(a). In the German Parliament a year ago the Minister for the Colonies gave as a proof that Samoa was being administered in German interests the fact, that "The English language is no longer permitted in the island, and the natives are led to use German instead." We can be quite sure that Minister would not welcome a proposal to establish English as the official international language.

(b). Our consuls tell us that in countries like Spain there are 10 German commercial travellers for every Englishman. If the Germans were so foolish as to beg the Spaniards to "boom" English, this would cut the ground from under their own feet. The general use of Esperanto, however, would enable all to start off the same mark and open the world to all. Even Germans cannot acquire "all" languages in one lifetime.

Finally, say that your friend can now understand that Esperanto is going ahead, and possesses in its movement all the elements necessary for success.

He may then say that he himself cannot help. You will reply that he can, by means of his sympathy. Already the British Government is paying grant for Esperanto classes, and the number of such classes is growing, but, of course, Education Committees do not establish classes unless they find that the people around desire them to do so. The friend can speak to his acquaintances on the subject, and so help you to plough the field and create the genial atmosphere in which the Esperanto plant can flourish.

Then hand him a copy of *Gautherot* or *The Passing of Babel* to read. M.P.

About Ben Adhem.

Abou Ben Adhem (kresku lia gent')
 Nokte vekigis, sed kun paca sent',
 Kaj vidis en la ĉambro per lunlum'
 Anĝelon, kiu skribis en volum'.
 La ĉambro brilis, brilis ĉiu paĝ'.
 Pro granda paco kaj pro la kuraĝ',
 Al la fantom' li diris sen ŝancel'
 "Kion vi skribas?" — Turnis sin anĝel'
 Kaj kun rigardo plena de fervor'
 Respondis — "La amantojn de l' Sinjor'."
 Kaj, laŭ demando plue diris ĝi
 "Ben Adhem ne troviĝas tie ĉi."
 "Enskribu, do," Ben Adhem petis ĝin
 "Ke mi la homojn amos ĝis la fin'."
 Ĝin skribis la anĝel' kaj iris for.
 Sed en proksima nokt' je l' sama hor'
 Kun Dia ben' revenis la fantom':
 Ben Adhem estas la unua nom'.

El la angla trad. E. ALLSOP.

Orienten kun la Verda Standardo.

De H. BOLINGBROKE MUDIE.

KARAJ SAMIDEANOJ,

Laŭ mia jam multjara kutimo, mi plenumis ankaŭ tiun ĉi jaron tre interesan diverslandan vojaĝadon, kaj mi kredas, ke eble kelkaj faktoj pri ĉi tiu vojaĝado estos interesaj kaj helpaj al vi. Por tio, ke mi havis Esperanton en la poŝo (kaj ankaŭ en la koro) mi trovis plenan kuraĝon, por tute ne atenti koncerne landlimojn. Por la samideanoj, landlimoj ne plu ekzistas. Tute ne grave ĉu estas en Serbujo, Germanujo, Rumanujo, aŭ alia lando, oni ĉiam estas hejme sub la brilo de la verda stelo. Tamen certe antaŭ mia esperantistiĝo mi neniam estus havinta la kuraĝon vagadi sen antaŭaverto en tiel diversaj regionoj kiel Austrujo, Polujo, Hungarujo, Serbujo, Bulgarujo, Rumanujo, kaj tial, pro tio, ke en ĉiuj tiuj landoj mi trovas multajn interesajn, multajn afablajn amikojn, mia ŝuldo al la kara majstro estas tiom pli granda.

Je la mateno de la 3a de Aŭgusto, 20 anglaj geamikoj kunigis kun mi en Victoria Stacidomo. Ni pasigis agrablan tagon sur la trankvila maro, disdonis propagandajn foliojn, ĉar kompreneble ĉiuj valizoj estis plene ŝarĝitaj je ŝlosiloj kaj flugfolioj diverslingvaj. Persone, mi kunportis kun mi 1,500 ekzemplerojn, el kiuj restas apenaŭ 80, plejparte polaj!

Nia unua haltejo estis Rothenburg a/d Taube, la fama antikva urbo bavara, kies muroj kaj antikvaĵoj tre allogis, kaj kie Esperantistoj vere ŝajnus anahronismo. Ŝajne ili ne estas ankoraŭ troveblaj, sed eble la ŝlosiloj, kiujn ni lasis tie, baldaŭ produktos frukton. Poste, belaj ekskursoj en la Salzkammergut, iom post iom, kondukis nin al Passau, kie ni trafis la belan Danubon kaj ni alvojaĝis Vienon, kun la verda standardo ĉe la antaŭaĵo de la ŝipo.

Sen iu trograndigo, mi povas certigi al vi, ke multaj kunvojaĝantoj balbutis jam kun ni en Esperanto antaŭ la fino de la veturado. La tuta ferdeko fariĝis ŝlosil-studejo, kaj en la vojaĝmezo alvenis kelkaj studentoj, farantaj libertempan vojaĝon, el kiuj unu rapide venis al la flago, salutis nin, kaj parolis bone en nia lingvo, je la grandega intereso de ĉiuj aŭskultantoj.

En Vieno la samideanoj estis informitaj pri nia alveno kaj afable venis por akcepti nin, sed bedaŭrinde ni devis tuj forveturi al Krakovo, kie ni alvenis iom post la kvina matene, kaj trovis plene funkciantan, bone organizitan akceptejon ĉe la stacidomo mem. Tuj ni eksciis, ke ni estas bone prizorgotaj, kaj ke la oka kongreso estos vere Jubilea Kongreso.

Koncerne niajn farojn dum la kongreso mem, vi jam legis kaj legos aliloke.

Ni akompanis la grandan kongres-armeon ĝis

Zakopane en la bela pola Karpat-Montegaro, kaj pasigis la unuan nokton en hoteleto Morskie-Oko, vizitata de montaristoj diversnaciaj. Ŝajnis al ni, ke neniam oni renkontis sinsekve du personojn de la sama lingvo: Hungaroj, Poloj, Rusoj, Germanoj, eksterordinara miksaĵo ekzistas en ĉi tiu bela regiono. Sed nur britoj estis nekonataj homoj. Mi tre ĝojigis ĉiujn, kiam mi certigis, ke tuj post la oficiala enkonduko de Esperanto en la mondon ĉiuj britoj nepre ekskursos al la Pola Tatra.

Niaj veturiloj estis ornamitaj de floroj kaj la verda standardo, kaj konstante ni aŭdis la vorton "Esperanto" de la preterpasantoj. Nia flago estas jam bone konata objekto. Kvar el niaj viglaj marŝantoj decidis transiri la montojn piede kaj devis grimpi ĝis la nivelo de 7,245 futoj super la maro. Dum tiu ĉi promenado ni renkontis diversajn grupojn de internaciaj ekskursantoj, kaj ne malpli ol trifoje oni salutis nin en Esperanto mem.

Ni ĉiuj rekuniĝis en la urbo Tatrafüred sur la Hungara flanko de la montaro, kaj rapidis al Budapeŝto por ĉeesti la unuan Nacian Hungaran Kongreson Esperantistan, ĉe kiu ni konatiĝis kun multaj tre afablaj kaj ĝis nun ne ofte viditaj samideanoj. Ili diris al ni, ke la ĉeesto de tiom da britoj donis al ili tre grandan plezuron kaj kuraĝigon, kaj certe ni trovis nin tute hejme, kaj multe ĝuis la gastamecon de niaj hungaraj kunlaborantoj. Post du-taga restado, ni denove suriris la belan Danubon ŝipon ĝis la urbo Belgrade, kie, tuj post nia alveno, ni estis kaptitaj de samideanoj hazarde surstrate renkontitaj. Ili restis kun ni la tutan tagon kaj plene montris al ni la belaĵojn de sia interesa kaj rapide plibeligata urbo.

Bedaŭrinde nia kunvojaĝanto, James Speirs, tie ĉi troviĝis tre senspira, kaj kuracisto rekomendis, ke li ripozu kelkajn tagojn kaj tiam kviete reiru hejmen sur la Danubo. Mia patro restis kun li, kaj la aliaj forvojaĝis ankoraŭ sur la Danubo ĝis Somovid, bulgara urbo, de kie oni veturas vagonare ĝis Sofia. Niaj ŝlosiloj rapide malaperis dum tiuj ĉi tagoj kaj konstante ni ricevis tre varman akcepton, tre sinceran subtenon. Sofia mem estas belega urbo, kaj dek unu samideanoj adiaŭis nin kiam, post du tagoj, ni devis forveturi.

Mi devas ankaŭ citi la fakton, ke tri samideanoj en la stacidomo Plevna ekvidis niajn stelojn, kiam nia vagonaro haltis tie dum duonhoron, kaj kun granda ĝojo salutis nin, la unuajn britajn samideanojn viditajn en tiuj regionoj ĝis nun. Tio sama okazis en la varmega orientaspekta urbo Rustchuck, kie samideano deĵoras en la stacidomo.

Alveninte en Buĥareŝto, ni prenis nian matenan kafon en kafejo, kiam du samideanoj ekvidis niajn stelojn, restis kun ni kaj plej afable

gvidis nin tra tiu urbo la tutan tagon, kaj antaŭ-vespere granda grupo akompanis nin.

Same okazis ĉe S-ro Adams, kiu frumatene disiĝis de ni por viziti faman blindulejon. Li ankaŭ estis kaptita de samideanoj kaj estis kondukita tra la muzeoj, k.t.p., de alia grupo de samideanoj. Post du tagoj ni forveturis SINAJON, kie oni permesis al mi enskribi mian nomon en la libro de Ŝia Moŝto la Reĝino ĉe la Reĝa Palaco kiel respekt-esprimo por ĉio, kion Ŝia Moŝto faris por nia afero en Rumanujo.

Tiam ni eniris la belan Transsylvanian Regionon de Hungarujo, kie ni daŭrigis nian propagandon kaj trovis kun bedaŭro ke la ĉefa Esperantisto en la urbo Brasso estis malsana. Alveninte en la urbeto Segeŝvar, ni havis tre interesan sperton, ĉar ni renkontiĝis kun amiko, kiu studis Esperanton pure kiel lingvon kaj konis nenion pri nia movado, nia majstro, k.t.p. Ni parolis Esperante kaj angle kun li dum du horoj, li kondukis nin tra sia belega antikva urbo, dum la luno hele brilis, kaj plene entuziasmiĝis kaj promesis fariĝi vera Esperantisto kaj kuraĝigi siajn samurbanojn.

Retrafinte Budapeŝton, ni ne haltis sed ekskursis al la lag-regiono Balaton kaj Stirio. Sur la perono en Gratz stacidomo du gesamideanoj vidis nian flagon, kaj ni estis tre afable kondukitaj tra la urbo kaj kastela monto, kaj pasigis agrablan vesperon kune manĝante, antaŭ ol nia forveturo al Leoben kaj la mirinda fer-minejo Eisenerz. Niaj germanaj ŝlosiloj jam de longe plene elĉerpiĝis, sed la Gratzaj samideanoj provizis nin je diversaj specoj de flugfolioj, kiujn ni laŭeble uzis.

La bela regiono Salzkammergut denove ĉarmis nin, sed samideanoj ŝajne ankoraŭ ne estas oftaj en tiu belega landparto. En Munĥeno tamen ni renkontis kelkajn, kaj ankaŭ en la antikva urbo Nürnberg. Ĉi tie ni aŭdis kun grandega bedaŭro pri la morto de nia kunvojaĝinto S-ro Speirs, kiu estis enterigita en la bela mortintejo ĉe Linz. Ĉar mi ne havas la adreson de iu samideano en tiu urbo, mi tre petas, ke ili skribu al mi, ĉar estos tre utile kaj dezirinde, havi korespondanton en la urbo, kie kuŝas la restaĵoj de nia amata kolego.

De nun ni denove renkontiĝis kun angloj. Dum la antaŭaj tri semajnoj nur kvar ekzemplerojn de tiu speco ni eltrovis. Tamen la pejzaĝoj estis inter la plej belaj de Eŭropo, kaj la angloj estas la plej vojaĝema nacio en la mondo, oni diris al ni. Rapidigu Esperanton alpreni por faciligi niajn vojaĝojn en viaj landoj, ho Aŭstrio!

De Mainz ni veturis sur la Rejn-rivero ĝis Bonn, denove varbante konstante, kaj fine retroviĝis hejme, post kvinsemajna vagado, plene kontentigitaj je ĉio vidita kaj plenaj je espero por la brila estonto de nia Afero.

Mi nur volas, ke ĉiu Esperantisto dum sia libertempa vojaĝado faru sian eblon por iome imiti eĉ en plej modesta maniero nian propagandemecon, kaj mi certigas ne nur, ke nia movado tre profitos per tio, sed ankaŭ, ke ili mem ricevos centoble pli interesajn spertojn.

Al la U.E.A. Delegitoj de Bad Reichenhall, Buda Peŝt, Belgrad, Sophia, Pleven, Rustchuck and Bucharest, kaj al ĉiuj afablaj renkontitaj samideanoj, ni deziras esprimi denove nian plej sinceran dankon.

Respondo al la Alvoko.

Kiel amazonino, mi petas, ke vi donu al mi lokon por "puf-pufi" kelkajn kuraĝigajn vortojn al la militistaro nia, responde al nia samideano, S-ro Le Lys. Mi tre ŝatas lian verketon, kompreneble, ĉar mi estas amazonino, sed mi deziras rememorigi ĉiun samideanon, ke io pli forta ol la virino allogos, aŭ pli prave, pelos, la tutan homaron al Esperanto, kaj tio estas la ĉiopova cirkonstanco. Eble la fakto, ke la "puf-pufado" ne proporcias la aliajn du fazojn de nia movado estas pro tio, ke ekzistas tiom da "bluf-blufado." Sed nun, ĉar preskaŭ la plimulto de Esperantistoj plendas pri la malrapida irado de la vagonaro, mi deziras plendi, ke ili plendas. Ne estas konsilinde plendi. Tio estas malblufado. Ho! vi malgrandfiduloj. Kiel plendi ĉar nia movado eliras el periodo de idealeco, al periodo tuj antaŭ la praktikeco? Kial vi ĉirkaŭrigardadas por vidi, ĉu jes aŭ ne la popolamaso sekvas? Ne necesas. Certe neniu persono venos, antaŭ ol sentiĝos manko. La tempo ankoraŭ ne venis, kiam Esperanto estas *efektiva bezono*. Sed ĉiutage ni legas pri la pli kaj pli grandaj rapidecoj, kiujn atingis la aviadiloj kaj aŭtomobiloj. Tre baldaŭ cent mejlojn hore ni atingos. Ĉiutage pliproksimiĝas la *efektiva bezono* de nia lingvo. Baldaŭ la tuta mondo sekvos pro *neceso*. La ĉiopova cirkonstanco necesigos ĝin. Mi konsilas al la dubemuloj, legi la verkon de D-ro Zamenhof (mi preskaŭ diris "la majstro") sub la plumnomo *Unuel* en la Fundamento, aŭ, pli bone, ili aĉetu kaj legu la libreton *International Language: the Problem and its Solution*, represita el la Krestomatio. Rimarku, ke la kvazaŭ profetaj vortoj de la — (pardonu) — Doktoro Zamenhof estas jam plenumitaj ĝis tiu punkto, je kiu la ĉiopova cirkonstanco necesigos internacian lingvon. Baldaŭ ni povas atendi la klopodojn fari novajn lingvojn, kiu, kiam ili estos finitaj, trovos fortan piedbatantan konkuranton en Esperanto, kaj pro tio, ke Esperanto estas bazita sur la tendenco al unuformeco inter la diversaj naciaj lingvoj, nature ĝi elektiĝos, kaj postvivados.

La eraro, kiun faras multaj el niaj samideanoj, laŭ mi, estas pensi, ke la movado tute dependas

de la peno individua. Konvinku aliajn se vi povas, sed se ili ne konvinkigas, ni nur devas vidi (kiel Eddystone kiam li rigardis la kverkon) la naturan principon, kiu estas nia baza principo, kaj ni bone scios, ke nia lumturo daŭradas en tiu sama loko, kie la aliaj falis. Do ni firme staru, ni "puf-pufu" — ne "bluf-blufu." Ĉar mi pensas, ke tio estas nenecesa, kaj ni lasu al la evoluanta homaro senti la malagrablaĵojn, kiujn portas la nescio de Esperanto, dum ni puf-pufadas. Pro la naturo, pro la evoluado ni certe sukcesos, ne forgesantaj la vortojn de nia kara *Unuel* kaj metantaj antaŭ ĉies okuloj la vorton *Konkordo*.

WINIFRED E. TAYLOR.

Learners' Corner.

ENGLISH IDIOMS—TAKE.

Nearly all the difficulties of the Esperanto student arise from irregularities and illogicalities in his own native tongue, and not from the Esperanto language, which is simplicity itself. In Esperanto one says what one means, whereas the tendency of other tongues is to say something which one does not mean. Hence, in translating from English into Esperanto, first find out exactly what is meant, and then express that thought clearly. In short, *translate thoughts, not words*.

The following exercise, with suggestions for translation, may exemplify the idea. Many other translations are of course possible, and should be sought by the student:—

Rose is such a taking *loga*, *ĉarma* girl that I can't take my eyes off *forteni la rigardojn* her. I was once so taken *enametiĝi*, *impresigi* with her, that I took upon myself *prenis sur min* to take her (photo) *fotografi* (though she always takes well *fotografiĝas kontentige*), and I think that she took to me *ekŝati*, *mi plaĉis al ŝi*. I took it into my head *kaprice decidi*, *venis al mi la penso* when I was taking an airing *fari promenon* the other night, to take her out *gui duopan promenon*; so I took her in tow *prizorgi*, and took *konduki* her to see the house I had just taken *lui*, and which took fire *ekbruli* before I took possession *ekposedi*, *ekokupi* of it.

While I was taken up *okupiĝi*, *pripensi* with thinking about my business, which is to take stock *fari inventaron*, and to take machinery to pieces *dispecigi*, a thief took advantage *profiti* of this to take from her *senigi ŝin* her weekly takings *enspezo*, which took me quite aback *konsterni*, *konfuzegi*. The event took place *okazi* before I had time to take hold *ekpreni* of her arm, or to shout "Take care" *gardi*, *atesti*; and having taken to his heels *ekforkuri* the thief took horse *surĉevaliĝi*. The horse took a fence *supersalti*, taking off *eksalti* at the right

moment, and then took to the water *eknaĝi for*. The thief, however, did not succeed in taking earth *sin kaŝi*, so I took heart *kuraĝiĝi*, and took steps *klopodi*, *uzi rimedojn* to take revenge *venĝi* by having him taken up *aresti*. He took this somewhat amiss *malbone akcepti*, and took oath *juri* that he had taken her *supozi* for his grandmother. However, I was not to be taken in *trompi*, and took him to task *riproĉi*, *admoni*, saying that bad *fi-* habits take rise *origini*, *deveni* from taking a wrong course *sekvi*, *agi laŭ*, and that if one takes to them *alpreni*, they take root *enradikiĝi*, and take the place of *uzurpi la lokon de*, *anstataŭi* good ones. A policeman took his cue *suflogiĝi*, *sekvi* from me, and took up *daŭrigi* the tale, advising him to take my words to heart *mediti*, though it might take time *bezoni*, *necesi* for them to take effect *efiki*. He then took breath *halti por spiri*, took snuff *enflari*, *flarpreni*, took off *depreni*, *levi*, his hat, and took himself off *foriri*, without taking up any more time *sen plua tempelspezo* or even taking his leave *adaŭi*.

Before the thief was taken prisoner *kapti* Rose took her loss greatly to heart *akre senti*. "Don't take on so" *ĉagreni*, *afliktiĝi* said I, as I was taking her in to dinner *eskorti*, "we must all take our chance *submetiĝi*, *riski*. The matter has taken it out of you *foruzis viajn fortojn*, and I take it *opinii* (and you may take it from me *kredi*) that you had better take counsel *konsiliĝi*, *konsulti* with your doctor." I wondered how she would take *akcepti* my words, for she could never take a joke in good part *kompreni*, *akcepti bonhumore*; but I took notice *rimarki* what pains she took *peni* not to take offence *ofendiĝi*; moreover, she took the first opportunity *uzi* of visiting him. "Take notice" *rimarki*, *sciigi* said he, "that I do not wish to take liberties *esti nediskreta* or take advantage of *perfidi*, *trouzi* your confidence, but have you taken a drop too much *ebrietigi*?" "I quite take in *kompreni* what you say," she replied, "though I don't take in *akcepti kiel veron* all I hear, but I never take anything *trinki alkoholaĵon* at all." The doctor, who had taken note *atenti* of what she said, and taken it down *fari noton* in Esperanto, felt taken down a peg *humiligi*, but took her at her word *kredi laŭvorte*, and took her case in hand *eklabori*, *entrepreni*. He advised her to take up *komenci* the study of Esperanto to take her mind off *distri* the matter, and said that if his inoculation did not take *efiki* she must take *engluti* a remedy for which he had taken out *havigi al si*, *provizi sin* a patent; otherwise she would take to her bed *malsaniĝi*, and be taken off by death *forpreni*, *morti*, and he could not undertake *garantii* to provide an undertaker *funebraĵisto*. He took his time *agi senrapide*, but I took it *konkludi* from his remarks that he

would take *postuli* nothing for his trouble; so taking him all in all *ĉion konsiderinte* I took him *juĝi* to be a good man, and I think I took his measure *pri juĝi* accurately. I did not take her part *defendi*, *subteni*, for I take *senti* no pleasure in taking sides *partianigi*; indeed, I took no part *partopreni* in the discussion, and they took this kindly *kontentigi*.

The thief said that he took after his father *sekvi*, *simili*, whom he took off to a T *mokimitis laŭvive*. He had taken to the road *iĝis vojrabisto* because no philanthropist would either take him up *helpi*, *protekti*, take him in *gastigi* for the night, or take him on *dungi* as a labourer. He took this back *malkonfesi*, *retrenis siajn vortojn* afterwards, saying that he had taken *ĉerpi*, *ricevi*, *trovi* his story from a novel which took the public by storm *tuj fariĝis furoro*. Nevertheless, the sentence of the judge took effect *plenumiĝi*, and no explanation could take away *forigi* the stain from his character.

M. C. BUTLER.

*Kial? **

Belega vi estas, sendube, fraŭlino,
Kun bluaj okuloj, kaj haroj de or',
Kaj ĉiam ridetan mienon vi havas;
Do, kial ne amas vin iu sinjor'?

Reĝino vi estas, serena, majesta,
Altkreska, belforma, simila al flor',
Gracia, modesta, ĉarmega, ensorĉa;
Do, kial ne amas vin iu sinjor'?

Belege, laŭmode, vestita vi estas,
En silko de nepriskribebla kolor',
Juvelojn portadas vi, tre multekostajn;
Do, kial ne amas vin iu sinjor'?

Figuro vi estas, butikofenestra,
Sen sento, sen movo, sen vivo, sen kor',
Modelo vi estas, el vakso farita;
Do, tial ne amas vin iu sinjor'!

F. ETCHELLS.

* [Rezulto de la konsiloj pri versforado, donita en "Learners' Corner" en nia Aŭgusta n-ro!]

Gold and Pearls.

Comedy in One Act, by W. M. PAGE.

CHARACTERS:

SIR PETER HARDHOPE

Landowner, almost "Stony-broke."

LUCY HARDHOPE - - - - - His Daughter.

HERR CARL HOCHSTEIN

German Mining Engineer.

BETTY - - - - - Maid.

SCENE.—*Writing room in Hardhope Hall, Sir Peter's Mansion in the north-east of England. The room is comfortably furnished, writing desk L, chairs, sofa, table, open window at back overlooking lawn, door R.*

SIR PET. (*discovered seated, looking very dejected. He holds a letter in his hand*). Curse the impudence of these money lenders! Why did I ever go to them? (*Reads.*) "We decline to wait any longer for payment of the £2,000 which you owe us,"—it was originally a loan of £450,—"and unless we have payment by this day week, we shall take steps to have you made bankrupt."... Bankrupt! This dear old house sold up!...and Lucy and I homeless...ugh! it is too awful to think of. (*Goes to writing table, sits down and takes pen and paper.*) What shall I say to them? (*Writes.*) "Messrs. I. Hastings & Co.,—Sirs, I greatly appreciate the lenience with which you have treated me." (*Aside.*) As a matter of fact, I don't. I have had to pay for it all, but one must conciliate these beasts. (*Continues.*) "May I crave the indulgence of a little further delay. A German Syndicate has sent a mining engineer to ex-

amine this property, as it is believed to contain a valuable seam of steam coal. I await his report, which is expected very soon, and if it is satisfactory, I shall be for ever free of financial anxiety. I shall make the repayment of your loan my first concern, but if you carry out your threat to make me bankrupt, the mortgagees must enter into possession of this estate, and that will be the end of all things so far as I am concerned. Yours truly, PETER HARDHOPE."

Enter LUCY, who creeps behind SIR PETER, puts her hands over his eyes and kisses him from above on the forehead.

LUCY. Good afternoon, papa.

SIR PET. (*turning round, without rising from chair, and facing LUCY*). Good afternoon, dear.

LUCY. Is papa ready for his lesson?...Oh! what a long face!...Something's wrong with my dear papa.

SIR PET. (*pulling himself together*). Don't worry yourself, my dear. I'm all right! (*Searches for and finds Esperanto Text-book.*) Yes, I'm quite ready for my lesson. (*Aside.*) Anything to take my mind off those beasts!...Where were we at? Oh, yes! page 53.

LUCY. Give me the book. I'll go over some phrases with you. Let me give you the English and you'll give me the Esperanto. (*Consults book.*) The book is on the table...

SIR PET. (*hesitatingly*). La libro estas sur la tablo.

LUCY. Bone. The books are on the table in the room.

SIR PET. (*slowly*). La libro,—no, its plural,—
La libroj estas sur la tablo en la ĉambro.

LUCY. Tre bone. Kio estas sur la tablo en la ĉambro?

SIR PET. What is on the table—

LUCY. No, no! Reply in Esperanto.

SIR PET. La—what do you call this—letero?

LUCY. We're not speaking about letters old, stupid, it's about books....I'll give you some sentences about letters...(turns to another part of the book)...Ĉu Petro skribis tiun leteron?

SIR PET. Did Peter write that letter?

LUCY. Where did Peter write *this* letter?

SIR PET. Kie Petro—skribis—tiun ĉi leteron?

LUCY. Why did Peter write the letter? (*No reply.*) Come on!

SIR PET. (*gazing vacantly into space*). Kial? (*Turns away and leans forward on desk.*)

LUCY. I knew there was something wrong. What is it, father?...Tell me, what is it?...

SIR PET. (*pushing her away and reasserting himself*). Let us get on with the lesson. Unless I get on faster I shall never be able to converse with that German fellow. I want to know what he is saying without your aid as interpreter... Did you make out that list of words about mining?

LUCY. Yes, here it is. (*She gives him list. They sit together at table conning list.*)

SIR PET. There's one word not here. What's the word "to bore"—bore into rock?

LUCY. Bori.

SIR PET. Bori—that's the word! Is it the same when anyone bores you?

LUCY. No, that's "ĝeni."

SIR PET. So when that German genius comes up here to talk to me in Esperanto about bori en la—la—la—roko, I can truly say that he ĝenas min.

(*Bell rings.*)

Speak of the devil! There's his ring.

LUCY (*looks out of window*). Yes, it is he!

SIR PET. What must I say when he comes in? (*Looks for sentence in book.*) Bonan tagon, sinjoro. Mi estas tre kontenta vidi vin?

LUCY. Bone! That's just it.

(*Betty enters and announces*)...

BETTY. Herr Hochstein!

SIR PET. (*rising*). Bonan tagon, sinjoro. Mi estas tre kontenta vidi vin.

HOCH. (*obviously pleased*). Kaj mi ankaŭ vin. Kaj kiel iras ĝi al vi kaj fraŭlino?

LUCY. Sufiĉe bone. Kiel vi vidas, mi instruas Esperanton al la patro.

HOCH. (*to SIR PET.*). Vi bone progresas, sinjoro.

LUCY. You are making good progress, father, he says.

SIR PET. Do you think I don't understand,

girl? (*Draws himself up and proudly says to HOCH.*) Vi flatas min, sinjoro.

HOCH. Ha! ha! ha! via patro estas bona lernanto, kaj kredito al sia instruistino.

SIR PET. Shall we have a cup of tea, Lucy? Ĉu vi ŝatus tason da teo, Sinjoro Herr?

HOCH. Se plaĉas al vi, sinjoro.

LUCY. I'll go and get some ready. (*As she goes out HOCH. beckons to her, and they engage in a whispered conversation.*) EXIT L. (*Meanwhile SIR PET. puts letter in envelope and addresses it.*)

SIR PET. Well, Sinjoro Herr. Vi...ankoraŭ...boras?

HOCH. Ja, jes, pli profunde. Hieraŭ, ni ne trovis karbon: hodiaŭ ĝis nun ni ne trovis karbon.

SIR PET. Yesterday you didn't find coal, and you've not yet found any coal to-day. (*With emphasis.*) Well, you look here, my friend, if you don't find some coal on this estate jolly quick, I tell you I'm a ruined man.

HOCH. Zare, I—told—you—before—I—told you—again—once more—now—I—no—understand—Eenglish. Zo—I—only speak—to you—in Esperanto. (*Confidentially.*) Mi deziras paroli al vi pri grava afero. Mi venis tien ĉi por eltrovi karbon—

SIR PET. You came here to find coal—Oh, I understand that.

HOCH. Sed mi trovis ion pli bonan...mi trovis...mi trovis... puran oron.

SIR PET. You've found what? oron—oh! where's that list (*feels pockets, gets out list, and reads*) Oron—what? gold!

HOCH. (*passionately*). Perlo!

SIR PET. What's that? perlo—a pearl. Gold and pearls! (*grasps HOCH.'s hand and dances him round the room*). Oh! that's good! that's first-rate! Gold and pearls! My fortune's made!

HOCH. (*fearfully embarrassed*). Ha! vi ne komprenas. Mi parolas pri via...via...filino.

SIR PET. You what? You've been speaking about my daughter. How dare you, sir! (*Loudly and angrily*). Your dirty German employers sent you here to find if there is any coal on my estate, and instead of finding coal, you waste your time speaking your dirty Esperanto gibberish with my daughter,—and—and—trifling with her affections. See here, sir, I throw this Esperanto book out of the window (*does it*), and if I could, I would pitch you out after it....I'll not speak another word to you English or Esperanto till you have found that coal. Begone!

HOCH. (*quite unmoved*). I...do...not...understand.

Enter LUCY rapidly.

LUCY. Let me interpret. What a noise you've made, father. They can hear you all over the

house. [*Bell rings*]. Father, please allow me to explain. Herr Hochstein, as you are aware, doesn't know English, or at least very little. Neither you nor I know German, but he and I know Esperanto, and I fear that that has brought us together a good deal more than would otherwise have been the case. He is naturally a very gentlemanly man, very polite, as all Germans are, very sensitive as to his honour, and he wishes your permission to his visiting me.

SIR PET. And is there anything else?

LUCY (*shyly*). Well, I—I like him very much.

Enter BETTY.

BETTY. Please, sir, there's a man downstairs who wishes to speak to the gentleman.

LUCY (*to HOCH.*). Unu el la laboristoj venis al la domo por paroli al vi.

HOCH. (*bows*). Pardonu al mi. (*Exit with BETTY.*)

SIR PET. What do you know about this German? Is he rich?

LUCY. I don't suppose so—in fact I don't think so—but (*with hesitation*) he is awfully well connected. His mother's grandfather was a margrave—and he has two uncles barons, and...

Enter HOCH.

HOCH. (*rushing in with a box containing coal borings*). Karbo! Karbo!! Karbo!!! (*All take pieces.*) (*Enthusiastically.*) Bela karbo! Ŝajnas al mi, ke ĝi estas egala al la plej bona Kimra karbo por vaporŝipoj.

LUCY. It appears to him to be equal to the best Welsh steamship coal.

SIR PET. Mi gratulas vin.

HOCH. Ĉu vi nun kontraktos kun mi?

LUCY (*to SIR PET.*). Will you now enter into a contract with him?

SIR PET. Oh, jes, certe! This is good news!

HOCH. Kaj pri la alia afero? Ĉu mi povas kuraĝi?

LUCY (*to HOCH.*). Permesu, ke mi parolu... Father, Herr Hochstein wishes to know whether he and I may...go on...talking Esperanto together.

SIR PET. You may tell him that when his masters buy my coal, and I have got their money, he may have his gold and pearls, but till then...mi permesas al vi paroli Esperanton... Take him down to tea and tell him that!

LUCY (*to HOCH.*). Paĉjo permesas, ke ni... malsupreniru. (*HOCH. bows to SIR PET. HOCH. and LUCY Exit.*)

SIR PET. And now I can write another kind of letter to Hastings. (*Takes former letter and tears it up, writes.*) "Messrs I. Hastings & Co"—Isaac, I suppose—"I am exceedingly surprised at your haste"—no, that won't do!—"at the threatening tone of your letter. I have always paid my way, and can do so still. It is positively indecent for you to write to a gentleman in the way you have done. I am instructing my solicitors to pay you the money forthwith." (*Addresses and closes envelope. Then sits and muses for a moment. Rises and smiles.*) Gold and pearls!—well, that was a good one! (*Exit laughing.*)

CURTAIN.

Redakcia Korespondado.

Ĉar la resuma raporto pri la tre sukcesinta Krakovo Kongreso, afable donita de S-ro Mudie en nia lasta numero, ne sufiĉis por satigi la scisoifon de niaj legantoj, ni donos en nia Novembra numero pluajn informojn ĉerpitajn el la raportoj de partoprenintoj, aperintaj aŭ aperontaj en alilandaj Esperantaj gazetoj. Por la nuna monato, niaj fervoruloj volu kontentiĝi per la priskribo verkita por ili de nia prezidanto, pri lia rimarkinda vojaĝo "Orienten kun la Verda standardo." La spertoj de lia "karavano" liveras frapantan pruvon pri la "alveninteco" de Esperanto.

* *

"Mercutio" of Sheffield sends a letter which will interest our readers: "During my recent 'Summer' holiday," he says, "I endeavoured to while away the time, between the 'fine' spells, by a little reading of a light character. I count it as an encouraging sign that in no less than three different novels, by three

different authors, I found allusions to Esperanto. The first was in the opening chapter of *The Infinite Capacity*, by Cosmo Hamilton, the second in the very amusing *Company for George* (page 75), from the pen of R. S. Warren Bell, and the third in *Boom*, by William Caine (page 163)...It would be exceedingly strange if I should have dropped thus accidentally upon all the allusions which have been made to Esperanto by English authors in their published works. I rather incline to the opinion that many others must be in existence, and trust that readers who may come across them will report accordingly, as every instance tends to verify the fact that Esperanto is being accepted more and more generally as a real and living force."

We shall be glad to receive further instances, and we may add that we ourselves have just come across a humorous novel which simply abounds in allusions not only to Esperanto, but in Esperanto. It is by a Mr. John Merchant of

Sheffield, and is reviewed in this number under "Libraro." *Rapidu ĝin aĉeti!*

* *

S-ro H. B. Hyams (Paignton) proponas, ke la B.E.A. elektu unu semajnon el ĉiu jaro, en kiu ĉiuj Esperantistoj faru specialajn klopodojn por havigi al B.E.A. monon por plua propagando. "Post kelkaj jaroj," li diras, "la 'Esperanta Klopoda Semajno' eble similus laŭ graveco 'Hospital Sunday,' 'Self-Denial Week,' k.t.p. En la nuna jaro la B.E.A. povus elspezi la monon por simpla reklamado de Esp. en diversaj ĉiutagaj kaj semajnaj gazetoj, prefere en tiuj gazetoj, kiuj jam enpresis Esperantaĵojn, ekz., *Christian Commonwealth*, *Clarion*, kaj *Daily Herald*. Oni anoncus en aliaj gazetoj nur kondiĉe, ke ili enpresu en la estonteco ion Esperantan. Por havigi la monon, la B.E.A. povus enmetigi en B.E.A. specialan flugfolion kun peto pri ĉiufanka kolektado. La plej bona momento ŝajne estus iu semajno en Oktobro, kiam ĉiu elektas siajn studojn por la vintro, kaj ekzistas multe da entuziasmo en la Esperantistaro post la kongresoj. Se tio estus farata, la perdo certe estus nulo kaj la gajno elbe *multo*."

La ideo estas konsiderinda. Kion opinias niaj legantoj, grupsekretarioj, kaj propagandistoj?

* *

Ĉu estas kredeble, ke Esperanto estos iam disvastigita en la Oriento?

Oni parolas pri la utileco de tiu ĉi internacia lingvo por la laboro de misiistoj, sed Esperanto estas bazita preskaŭ tute sur la Eŭropaj lingvoj. Mi ankoraŭ ne trovis pli ol unu trajton de alia influo. Krom la uzado de la vorto "ĉu" por fari demandojn, la tuta lingva konstruado apartenas al Eŭropo. Tial por la Hindoj, Japanoj, Afrikanoj, k.t.p., ĝi estos tiom nova, kiom la angla lingvo. Ĝi estas iom pli facile lernebla vere, sed ĉu estas sufiĉe por kompensi la superecon de malnova, nacia, literatura lingvo?

Mi esperas, ke iu povos konvinki min, ĉar mi multege interesiĝas pri ĉio, kio koncernas la progresadon de la vekiĝantaj nacioj de la Oriento.—E. G. BENNITT, Birmingham.

* *

La demando de Fraŭlino Bennitt ne estas facile respondebla, sed mi opinias ke ĝi meritas

✻ ✻ ✻ ✻ ✻

Libraro kaj Gazetaro.

Tatterley, de Tom Gallon: trad. Andrew Wilson ĉe la B.E.A., prezo 0.75 Sm.—Tiu ĉi verko estas unu el tiuj tiel multe eldonitaj en Anglujo kun celo plaĉi al tiuj, kiuj deziras forpasigi kelkajn liberajn horojn per malpeza legaĵo. Tiun celon ĝi bone trafas. La rakonto estas pri maljuna avarulo Kaleb Fry, kiu pro iom neverŝajna subita kaprico prenis al si la rolon de sia

respondon, kaj mi penos do respondi al ĝi laŭ mia povo.

Mi certe kredas ke Esperanto estos iam uzata de la Orientuloj. Eĉ nun multaj Japanoj kaj Hindoj estas Esperantistoj, ankaŭ sufiĉe granda nombro da Hindoj.

Estas sendube vere, ke la lingvo estas bazita sole sur la Eŭropaj lingvoj; eĉ la vorto demanda "ĉu" devenas de la pola lingvo kaj ne estas fremda al aliaj nacioj. Estas vere do, ke por la Orientuloj ĝi estas tiom nova, kiom la angla lingvo, sed ĝi estas multe (ne iom) pli facile lernebla. La demando ankoraŭ restas: Kiu estas la plej bona por internaciaj rilatoj; malnova, malfacila, nacia literatura lingvo (kun granda literaturo) aŭ nova, facila, internacia, literatura lingvo (kun malgranda literaturo)? Ĉar mi ne povas konsenti, ke Esperanto ne estas literatura lingvo.

Unue pri noveco. Mi opinias, ke tio ĉi estas tute ne grava. Ĉu la nova franca lingvo ne estas tiel taŭga por internaciaj rilatoj, kiel la malnova latina lingvo? Mi kredas ke ĝi estas pli taŭga.

Due pri facileco. Ne estas ia dubo, ke Esperanto estas multe pli facila kaj logika, ol la angla lingvo kaj en tiu ĉi rilato multe superas.

Trie, nacieco. Unu el la plej gravaj kvalitoj de Esperanto estas ĝia neŭtraleco aŭ manko de nacieco, kaj mi opinias, ke nenio povas kompensi por la manko de neŭtraleco en la angla lingvo.

Laste, la grandeco de ĝia literaturo. Certe la angla lingvo superas, sed ĉu literaturo estas la ĉefa celo de internacia lingvo? Mi kredas, ke ne. Tiu ĉi demando estas interligita kun tiu de noveco, ĉar nova lingvo ne povas havi grandan literaturon propran. Sed se ĝia progreso daŭros laŭ la ĝisnuna maniero, ĝi certe iam havos grandan literaturon. Aliflanke internacia lingvo devas taŭgi por tradukoj, kaj mi opinias, ke la simpleco kaj logikeco de Esperanto faras ĝin senegala perilo por tradukoj el ĉiuj lingvoj, kiu ne bezonas timi kiun ajn konkuranton en tiu ĉi rilato.

Resume la Orientuloj devas lerni *iun* novan lingvon; estas pli bone, ke ili lernu neŭtralan, facilan lingvon, jam uzatan de ĉiu Eŭropa nacio, ol nacian, malfacilan lingvon, uzatan nur de unu nacio kaj kelkaj kleruloj el aliaj nacioj, kiu neniam povas esperi esti ĝenerale uzata pro naciaj ĵaluzoj.—F. W. HIPSLEY, Erdington.

ĵus mortinta servisto Tatterley. Tion ĉi farinte li ankaŭ vole-nevole prenas al si ties karakteron de bonfaranto, kaj tiel penadas iom rebonigi la malbonaĵojn de li mem antaŭe faritajn. En tiu ĉi afero gravan rolon ludas nevo de Kaleb Fry kaj ĉarma fraŭlino. Ni tamen ne diru plu por ne malgrandigi la intereson de la legantoj.

Ĝenerale la traduko estas flua kaj facile komprenbla kaj sur multaj paĝoj atingas viglecon kaj naturŝajnon. Ni tamen rimarkis kelkajn erarojn kaj dubajn esprimojn, ekz. P. 18: "...tre *ĝeniga* (*ĝenanta*) pipo kaj bezonis *grandegan adon da bruligo* (angle—"an immense amount of lighting=oftegan rebruligadon, aŭ multe da tempo por igi ĝin bone ekbruli"); p. 6: "...se ŝi estus vivinta mi"—li *disrompis* (silentis)"; p. 11: "havante artistan senton al la plej bona *efikaĵo* (efekto)"; p. 11: "Ĉu vi estas tre okupa? (okupita)"; p. 12: "la pordo ankoraŭ estas malferma (ita)"; p. 13: "la kovrilo estis malferma (ita)." La tradukinto kvazaŭ sisteme uzas tiun malĝustan formon "malferma" nur tial, ni supozas, ke tiu vorto havas okaze en la angla lingvo pure adjektivan formon.

Ni devas aldoni, ke grava holanda gazeto *De Avond-post* (zau de Aŭgusto) enhavis sub sia *Esperanto Rubriek* tre favoran recenzon kun longa eltiraĵo en Esperanto.—A. B.

Unua ŝtupo, de L. Tolstoj, tradukita de Anna Ŝarapov (Eldonata de "Posrednik," Arbat 36, Moskvo. Prezo 11 sd.).—Tiu ĉi verko estis skribata, kiel antaŭparolo por la rusa traduko de la angla libro: *The Ethics of Diet*, de Howard Williams, kaj estas efektive epitomo de la tuta Tolstoj'a filozofio, kvankam ĝi celas precipe altiri la atenton al vegetarismo, kion la aŭtoro opinias esti la unua ŝtupo al bona vivado. Tre bone tradukita, la libro sin rekomendas al ĉiuj Esperantistoj.—A. E. L.

Kaukaza militkaptito, rakonto de L. Tolstoj, tradukita de N. Kabanov ("Posrednik," Moskvo. Prezo 9 sd.).—Vivoplena skizo pri oficiro, kiu okaze estas kaptita de tartaroj, kaj tenata en karcero ĝis kiam oni elacetas lin. Ĝi estas libro tia, kian oni volus legi por pasigi agrablan kaj samtempe ekscitan horon. Kelkaj eraretoj negravaj troviĝas: tion ni pardonas, kaj esperas, ke ĝiaj legontoj estos mulnombraj.—A. E. L.

Fantomoj (Esperanto Biblioteko "Danubo"—Bucuresti, Editura Esperanto, 14 str. Belvedere. Prezo 0.10 Sm.).—Mistera rakonto pri fantaziaj sonĝoj, verkita de Ivan Turgenev, kaj tradukita de D-ro Andreo Fiŝer. La ĝenerala bona tono de la tonduko estas iom malbeligita per la uzado de prepozicioj aldonitaj al adverboj, ekzemple: el-supre, de-antaŭ. Ankaŭ sufiksoj estas uzataj kiel radikoj, sen ia neceseco. Ni citas du frazojn: "mi *ade* sentis min embarasata," "— kaj *ade* rigardis —," "*ekis* malrapide elmoviĝi."—A. E. L.

Dio vidas veron, sed ne baldaŭ diros, rakonto de L. Tolstoj, tradukita de N. Kabanov ("Posrednik," Moskvo. Prezo 5 sd.).—The drama historio de komercisto, kiu suferis longan tempon en malliberejo pro krimo, kiun faris alia viro: tute leginda, skribita en simpla stilo, kiu tamen iom tro spegulas la originalon, kiel oni povas vidi per la titolo.—A. E. L.

Anarchists and the International Language Esperanto, by Em. Chapelier and Gassy Marin. With an appendix explaining the elements of the language. Price one penny, at the Freedom Office, 127, Ossulston-street, London, N.W.—Ne timu, leganto! Ĉi tio ne estas atenco kontraŭ la Centra Oficejo. Ĝi estas angla traduko de bona parolado farita antaŭ Internacia Anarĥista Kongreso en Amsterdam. Laŭ ĝi, anarĥismo tute ne estas tiu terura inkuba stato, kiujn kelkaj ĝin kredas, sed nur "socia teorio, kiu rigardas kiel la plej alta politika idealo la unuiĝon de l' ordo kun foresto de ĉia rekta regado de homoj al homoj; absoluta individua libereco." Ĝi estas "la malo de l' perforto." La parolado finiĝas jene: "Fine ni venas al tiuj, kiuj forĵetinte ĉian rutinan ideon, liberigis sin de l' ŝovinismo, de la polvo de l' klasikaĵoj, de arbitraj reguloj, kaj de la opinioj de la nepensanta plimulto; kiu ĉerpas inspiron nur el la racio kaj la logiko, kaj kiuj volas disponigi al la homa spirito, per la plej lastaj venkoj de l' scienco, la regnon de abunda kaj harmonia libereco. Sociologie, tiuj estas anarĥistoj; kaj lingve, Esperantistoj.

African Times and Orient Review.—A monthly journal devoted to the interests of the coloured races of the world. Edited by Duse Mohamed. Monthly, 4d. net; 4 shillings per annum, 2 and 3, Eldon-street, London, E.C.—La celo de ĉi tiu nova gazeto, kiel ekmontras ĝia subtitolo, celas plivastigi trans la limojn de la tiel nomitaj "blankaj" rasoj la aplikadon de tiuj principoj de mondfrateco, kiuj estas karaj al Esperantistoj. Precipe, ĝi liveras organon, per kiu Afrikanoj kaj Orientuloj volas prezenti al la Okcidenta mondo verajn raportojn pri Afrikaj kaj Orientaj aferoj. La unua n-ro (Julio) havas interesan "opiniaron" de diversaj eminentaj publicistoj pri la celo kaj sukceso-ŝancoj de la nova gazeto. Ni kore rekomendas ĝin al samideanoj, kiuj volas senantaŭjuĝe informiĝi pri la vivo kaj aspiroj de la ne-blankula mondo.

Insurance for Esperantists.—One of the surest proofs that Esperanto is no mere linguistic project, but that it is a real living language, is found in the fact that quite a number of important commercial houses use it as a matter of course. Amongst the firms who have recently adopted Esperanto as a means to extend their operations we find the Prussian insurance company "Frideriko-Vilhelmo," which is sending out circulars in our *kara lingvo*. Esperantists who wish to effect any kind of life or guarantee insurance would do well to send a postcard to S-ro Max Gottgetreu, Rundestrasse 13, Hannover, Germany, and they will receive particulars of special terms.

Nombroj (Book of Numbers), tradukita de D-ro Zamenhof. Rimarkoj kaj komparoj pri ĉapitroj viii. — xv. el "La Revuo" de Julio kaj Aŭgusto: Kiam vi *ekbruligos* la lucernojn, tiam sur la antaŭan flankon de la kandelabro *lumu* la sep lucernojn . . . li *lumigis* la lucernojn (When thou *lightest* the lamps, the seven lamps *shall give light* over against the candlestick . . . he *lighted* the lamps) — kaj Aaron faru super la Levidoj *skuon* antaŭ la Eternulo (and Aaron shall offer (*marg.* wave) the Levites before the LORD) — la aliĝinta popolamaso inter ili *komencis aperigi kapricojn* (the mixed multitude that was among them *fell a-lusting*) — kaj la popoloj *disiradis* kaj kolektadis (and the people went about (*i.e.* used to go about) and gathered it) — kolektu al Mi sepdek virojn el la *plejaĝuloj* de Izrael (Gather unto Me seventy men of the *elders* of Israel) — ĉu vi *jaluzas* pri mi? (*Enviest* thou for my sake?) — Ĉu nur kun Moseo parolis la Eternulo (Hath the LORD spoken only *by* Moses?) — Sed Moseo estis homo tre *modesta*, pli ol ĉiuj homoj sur la tero (Now the man Moses was very *meek*, above all the men which were upon the face of the earth) — la popolo . . . *haltis tendare* en la dezerto Paran (the people *pitched* in the wilderness of Paran) — ili venis ĝis la valo Eŝkol, kaj ili detranĉis tie branĉon kun unu *peniko* da vinberoj (they came unto the brook Eshcol, and cut down from thence a branch with one *cluster* of grapes); *komparu ĉap. xv., 38*, diru al ili, ke ili faru al si *peniketojn* sur la randoj de siaj vestoj . . . kaj ĝi estu por vi *peniketo*, kiun rigardante vi rememoros ĉiujn ordonojn de la Eternulo kaj plenumos ilin kaj ne lasos vin gvidi al viaj koroj kaj al viaj okuloj, kiujn vi malĉaste sekvas (bid them that they make them *fringes* (*komparu F.K., p. 154, l. 14/5*) in the borders of their garments . . . and it shall be to you for a *fringe*, that ye may look upon it, and remember all the commandments of the LORD, and do them; and that ye seek not after your own heart, and your own eyes, after which ye used to go a-whoring) — ĝis kiam incitados Min ĉi tiu popolo? (*How long* will this people provoke me?)—E. A. M.

La Esperanta Biblioteko Internacia (Ader kaj Borel) ree forsendis literaturan sagon en la esperantistan mondon. Ĉi tiun fojon estas *Hispanaj Dramoj* (3 pecoj) de Jacinto Benavento, kun esperanta traduko de Sinjoro Vincente Inglada. La enhavo konsistas el tri drametoj,

kiuj estas trafaj skizetoj el la ĉiutaga vivo. Ili elvekas intereson kaj simpatian en la leganto, montrante vivo-flankon, kiu nomiĝas *disreviĝo* kaj *trompiĝo* por virina koro. Por la bonstileco de l' esperanto garantias la nomo de l' tradukinto, Sinjoro Vincente Inglada (unu el niaj plej bonaj, laŭfundamentaj verkistoj), kies tradukomaniero estas simpla kaj bona. En la antaŭvorto Sinjoro Inglada diras, ke li tradukis ĉi tiun verkon por "la amuzo" de la esperantistoj legantoj. Ni ne povas akordiĝi kun la vorto "amuzo" — Ho ne; belaj ili certe estas, — kortuŝaj, eĉ korŝiraj, sed — amuzaj — certege ne! La libreto estas tre leginda. — AD. S.

Historio de la Lingvo Esperanto. — Unua parto, 1887—1900. De Edmond Privat, Privat-docento ĉe Geneva Universitato. 54 paĝoj, Universala Esperantia Librejo, Genevo. Prezo 1 ŝil. afr. — Bedaŭrinde mankas spaco, inde recenzi ĉi tiun bonegan libron en nia nuna numero. Momente ni volas nur atentigi pri ĝi niaj instruistojn, kiuj serĉas taŭgan legolibron por la supera kurso, kaj rimarkigi pri ĝi la samideanon, kiu deziras legi pri la pli fruaj jaroj de nia bela lingvo. Por skribi la vivorakonton de Esperanto S-ro Privat estas certe unu el la plej kompetentaj, kaj li plenumis sian agrablan taskon en la ĉarme simpla kaj klare fluanta stilo, kiu karakterizas liajn parolojn kaj verkojn. Nepra regalo atendas ĉiun, kiu legos ĉi tiun lian plej gravan libron. — ZUL.

Raporto pri la Sepa Kongreso de Esperantistoj verkita de *Era*. Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Parizo. — Ĉiuj legantoj de Lingvo Internacia rememoros la tre sprite verkitan raporton de S-ro *Era* pri la Sepa. Nun kiam la diskuto pri organizo estas ankoraŭ sur la tapiŝo, tiu ĉi eltiraĵo el Lingvo Internacia havas grandan intereson kaj valoron por tiuj, kiuj deziras funde kompreni la demandon. Kvankam ni persone ne opinias same kiel S-ro *Era*, multaj el liaj komentoj ŝajnas al ni tre trafaj kaj indaj la atenton de la plej fervoraj partianoj de internacia organizo. Speciale notinda estas la majstra stilo de la verkinto. — A. B.

Laŭlega Situacio de Fremduloj en Hispanujo, jura skizo verkita de Jozefo Garzón Ruiz, Advokato, Kadizo, Viceprezidanto por Hispanujo de Internacia Societo de l' Esperantistaj Suristoj (M. Soler, Barcelono, 68 p., prezo ne montrita). Tiu ĉi tolebindita, boneprisita kaj klereverkita broŝureto estas tre valora elmontro pri la utilo, kiun Esperanto povas esti al komercistoj, juristoj, turistoj kaj aliaj havantaj rilatojn kun Hispanujo, kaj speciale pri la servoj, kiujn povas doni al la Esperantistaro la I. S. E. J. Ĝi estas models por similaj verkoj por aliaj nacioj, ĉar ĝi mallonge skizas la leĝojn en Hispanujo kiuj rilatas al la personaj rajtoj de fremduloj loĝantaj en la lando, kaj de tiuj, kiuj loĝantaj ekstere, havas proprajn aŭ rajtojn situacitajn en la teritorio. Estas rimarkinde, kiel, por tia teknika temo la verkinto tiom sukcesis ĉerpi el la fundamenta fonto vortojn por esprimi jurajn ideojn.

El la domo tie kontraŭa. — Arnold Behrendt. (Ricevebla de la aŭtoro, Breslau 16, Maxstr. 22, Germanujo). Prezo 10 sd. — Tiu ĉi estas skizo laŭ la vivo: en tre kortuŝanta maniero ĝi traktas kaj elmontras la emociojn kaj sentojn de kompatinda flizulo. "Lasu min paroli pri ĉi tiu vivo, kaj mi petas vin, ke vi ne koleriĝu pro tio, ke mi kondukas vin al ombraj flankoj de l' vivo. Nur tiu, kiu bonkonas la malluman nokton, scias vere ŝati la taghelon." Ĝi estas bone verkita, kaj la plej ortodoksa *fundamentisto* trovos en ĝi tre malmulton, kiu estas kontraŭ la stilo internacia. — A. E. L.

Kulturceladoj de la Nuntempo, Parolado de Prof. D-ro Aug. Forel. (Universala Esperantia Librejo, 10 rue de la Bourse, Genevo. Prezo 10p.). — Ĉi tiu parolado traktas pri multegaj aferoj — de ĝardenurboj, formikoj, nacia ekonomio, leĝoscienco, patriotismo, etiko, teologio, medicino kaj psiaj malsanoj, ĝis la demandoj de mondlingvo kaj eŭgeniko, ne forgesante la socialismon kaj edukadon! Iom vasta amplekso sendube, sed ĉiu parteto, en la okuloj de la klera parolinto, estas nur ĉenero en la celado al nova homa kulturo, bazita, ne

sur la tradicio, sed sur la eltrovoj de la scienco. La aŭtoro skizas la historion de la evolucio kaj montras kiel tiu eltrovo jam plivastigis la horizonton de la homaro kaj forbalais malnovajn ideojn en la cindrujon de la estinteco. "Pri la evolucio de l' estaĵoj hodiaŭ neniu vere konsiderinda naturisto plu dubas" (p. 8). Ŝajne la aŭtoro celas ankaŭ montri (p. 10/11), ke la evolucio efikas ne nur ĉe la korpo sed ankaŭ ĉe la nervaj funkcioj kaj la psiho (mens, spirito). Laŭ la aŭtoro, la homo tuta devus esti studata laŭ scienca proceduro, kaj la psiho jam ne devus esti sfero ekskluzive apartenanta al la teologio. "Vole ne vole... la medicino fine devus aneksi entute la cerbon kaj ĝiajn funkciojn. Antaŭe la psiho-malsanuloj apartenis al la teologio." La sovaĝa batalo pro la ekzisto, li deklaras, kiu sekvigis la postvivon de la plej taŭgaj, preskaŭ tute ĉesis, kaj komencis efikadi multaj faktoroj tendencantaj al degenerado, interalie, la konsumado de alkoholaĵoj kaj narkotikoj. Tiun degeneradon D-ro Forel, kiu estas inter la plej eminentaj sciencistoj en Eŭropo, volas kontraŭbatali, kaj, kun la celo plialtigi la homan kulturon, li fondis la "Internacia Ordeno por Eliko kaj Kulturo." Interesatoj pri tiu ordeno, sin turnu al I.O.E.K. (Esperanto-Oficejo), S-ro A. Thonney, Avenue Bergières, 18, Lausanne, Svisujo.

La Esperanta teksto de ĉi tiu parolado tute ne estas bona. Multaj eraroj troviĝas, ekz.: — *ebi* uzita post netransitiva verba radiko, "perfektiĝeblecon" (p. 15) anst. *perfektigeblecon*, "nedaŭrebla" (p. 8), *nedaŭrigebla* aŭ *ne-daŭri-pova*; malĝusta uzo de *sia*, "la progresoj... de la medicino koncernis la tutan homon escepte *sia* cerbo" (p. 6); sufiksoj estas tro libere kaj senbezone uzataj, "nombrego" (p. 14) anst. *grandega nombro*, "tutege" (p. 19), *tute*, *entute*; malĝusta sintakso, "Estas... ne permeseble, ke religiaj komunumoj ekkaptas..." (*ekkaptu*); eraro de senco de vortoj. "Oni ne povas defendi" (p. 22) kun la senco *malpermesi*. Ĉe nacia lingvo neniu persono kuraĝus prezenti ian gravan verkon en nebona traduko: en Esperantujo tamen ni ĉiam ankoraŭ estas tro toleraj kontraŭ tiaj mankoj. La enhavo de tiu ĉi libreto estas sendube tre interesa kaj grava, sed la stilo tre malfaciligas la legadon. Mia plendo ne estas ĉefe pri la eraroj cititaj supre. Ĉio tio estus kompara bagatelo. La ĉefa kulpo de la traduko estas ĝia ĝenerala pezeco, krudeco kaj malklareco. — NORÉMAC.

Internacia kongreso por la plibonigado de la sorto de la blinduloj. — (Paris, Presa Esperantista Societo, 33 rue Lacépède). Price 3d. post free. — This is a report of a paper by Dr. Henri Dor, read at the Fifth International Congress for the improvement of the lot of the Blind, held in Cairo. He deals with the question of suitability of Esperanto as an international language for the Blind, and the practical results which have been effected by its use. From the summer of 1905, when Mme. Zabilon d'Her first taught Esperanto to Prof. Hélène Giroud in the School for the Young Blind at Lyon-Villeurbanne, to the present time a great deal of good work has been done in this direction. It is pointed out that to appreciate fully the great joy that Esperanto brings to our sightless friends it is necessary to see them at an Esperanto Congress. For example, at Cambridge there were ten Blind Esperantists coming from seven different countries; some had only been learning the language for a few months, but they were able to speak and understand one another as if they were all members of the same family. — A. E. L.

Petaloj, versaĵoj originalaj de Czesław Kozłowski (Ĉe la aŭtoro, Kiew, Malo-Vladimirska, 26. Prezo 0.25 Sm.). — Tiu ĉi kolekto estas dankofero por agrablaj momentoj, kiujn la verkinto pasigis kun amiko; sed ni devas konfesi, ke tralegante la volumeton ĝi lasas nin malgaja. Eĉ

"La kantema najtingalo...
Ĝi estis jam morta."

A. E. L.

Disrompu ni la Intermurojn. — (P. Dz. Veen, Amersfoort, Nederlando). Prezo 0.2 Sm. — Tiu ĉi broŝuro, kiu estas peresperanta eldonaĵo, traktas pri teozofio, kaj estas efektive respondo de la verkinto, Sinjorino E. Weggeman Guldemont, al parolado farita de D-ro A. H. de Hartog en la Wanhana loĝio de la Teozofia societo, kune kun aldona kaj kontraŭa artikolo de la lasta. Ambaŭ artikoloj estas skribitaj en tute serioza kaj respektplena maniero, kaj ĉiam havas mildan kaj tolereman tonon. Unu defendas la teozofion, la alia Kristanisman: la teozofo kaj la Kristano trovas en la diskuto multon, kio meritas atenton. La eldonisto sendos ekzempleron afrankite tuj post ricevo de poŝtmandato de 0.2 Sm. — A. E. L.

Tri Angloj, alilande. (Romano originale verkita en Esperanto de John Merchant, F.B.E.A. Prezo 1 ŝil. afr.). — Kiu konas nian bonhumoran samideanon al Sheffield, tiu nepre malfermos ĉi tiun libron antaŭsentante regalon de gaja sprito kaj vigla amuzo. Malfermite, li konstatos tuj, ke liaj esperoj ne estas trompotaj. Ĉar ĉi tiu ne estas el tiuj romanoj, kiuj celas pesimiste penetri la misterojn kaj mizerojn de nia moderna vivlabirinto. Ĝi prezentas la aventurojn de kelkaj Albionidoj dum libertempa vojaĝo en Esperantujo. Malfeliĉoj kaj enigmoj tamen ne mankas, nek malfacilaj situacioj kaj ekplorigaj batoj de l' sorto, sed ĉio ĝenanta kaj maloportuna estas nur momenta, kaj rapide disglatiĝas plej kontentige en ridetoj kaj ridoj. Se do la melankolio vin kaptis, nepre aĉetu la libreton — ni promesas al vi senprokrastan liberigon el viaj ĉagrenoj. Instruistoj de nia lingvo, kiuj ĝin alprenigos kiel legolibron, certe ne tedos siajn kursanojn! Pri la stilo: modelo de facila interparola maniero, pri kies internacieco kunhelpis Gesinjoroj Blaise, kiuj jam de longe loĝadas en bela anguleto de la ĝoja Esperantolando. Al iu "recenzinto" en la *Sheffield Weekly News*, kiu nesciante nian lingvon hezitis, ĉu li devas gratuli la verkinton aŭ kompati la Esperantistaron, ni esprimas nian profundan kondolencon. — ZUL.

"Vagrancy in Many Ages and Many Climes." — This dainty brochure, recently published by our fervent propagandist, Mr. S. Jackson Coleman, gives *inter alia* an interesting outline of the manner in which other countries deal with the "Tramp" problem. It conclusively shows how valuable information may be culled for sociological students by means of Esperanto. Those interested in this question may obtain copies — 3d. each post free — direct from the author, 64, Hinderton-road, Birkenhead.

Aliaj Verkaj ricevitaj. — *Der Esperanto-Kamerad*, Officielles Organ der Esperanto-Jugendgruppe Kiel (E.J.K.). Hektografita germ. esp., 1 ŝil. ĉiujare, ĉe B. Lage, Kiel, Sophienblatt 6d., Germanujo. — *National Peace Council Monthly Circular* for June 15, interesting report of the Eighth National Peace Congress. 167, St. Stephen's Ho., Westminster Bridge, S.W.

Governor of South Australia on Esperanto.

In connection with the *Second Australian Esperanto Congress* being held this month at MELBOURNE, it is interesting to recall the speech made by His Excellency the Governor of South Australia, Sir Day Hort Bosanquet, K.C.M.G., G.C.V.O., at the opening meeting of the *First Congress* last year at ADELAIDE:—

His Excellency said he acknowledged gratefully the honour done him by the invitation to preside at that important gathering. As he was present as a learner, he would confine himself as much as possible to hearing the explanations and suggestions of those who had made a complete and prolonged study of the movement. The words of the Emperor of Germany, quoted by Chief Engineer Prehn, appeared to convey the most forceful

reason for the favourable consideration of Esperanto, from the point of view of social progress and human welfare. His Imperial Majesty said:—"Plurality of language is a hindrance to the important movement whose development is daily becoming more clearly visible to all thinking men." That was a weighty saying. One great obstacle that had hitherto barred the satisfactory progress of universal brotherhood had been this language problem, the solution of which was vital to the cause of peace among the Great Powers of Europe. Those people who were favourably inclined to the advancement of international friendship and the abolition of international jealousies and disputes should welcome the advent of an international medium of communication. (Applause). This medium, if generally adopted, would clear the air of false statements and lying rumours, so dangerous to international peace when international relations were strained. For commerce, art, and literature, and for the medical profession, the advantage of the use of a general language like Esperanto was self-evident, and no doubt a popular work on any branch of science, if published in a universal language, would avoid an acknowledged hindrance to scientific progress. (Applause). But scientific description which required the use of accurate technical language was another question. Many of the words could not be accurately translated because in other languages they had no synonym or equivalent. He would give an instance from his personal experience. Books on seamanship written in English could not be translated accurately, because many of the technical words did not exist elsewhere; they had no equivalent, the things themselves being unknown outside the British Navy. It was true such things could be described, but a description was a very frequent source of error. The Rev. Henry Howard stated a great truth the other evening when he said that "power is created by its own limitations." The power of steam was created by the limitations of the boiler. The power of language was created by the limitation of the word. If a hole was knocked in the boiler the power of steam vanished; if the word was meaningless the power of language failed. It was well known that English philosophers did not understand what the logic of Plato and the ethics of Aristotle really meant until, in the latter quarter of the last century, Professor Jowett and his contemporaries and followers studied German for the purpose of ascertaining the exact limitations and values of the technical words used by the German philosophers, who were in advance of any other nation in that form of research. In English there was at that time no good or even tolerable translation of Aristotle. For instance, the Greek word "Eudiamonia," which really meant "well-being," was translated by the English word "happiness," and how the assertion that happiness was the chief good would have been denied by Aristotle as well as Plato! (Applause). Happiness signified a maximum of pleasures. Specialists had much interest in keeping themselves informed of discoveries and progress in their special subject. Those who did not know foreign languages were handicapped in comparison with others, and some were compelled laboriously to spend time in keeping abreast, which would be better employed in research. How great an advantage if each author could make a *résumé* of his own paper in Esperanto, which could be published in every country at the same time as the original paper. (Applause). If therefore Esperanto could provide a universal language in which philosophers, scientists, and artists could in their own technical phraseology express their exact meaning, a great stride would be accomplished in the direction of the millennium and the regeneration of mankind. (Applause). He had the pleasure of declaring the congress open, and he wished the movement every success. (Applause).

Alilanda Progreso.

Bulgarujo.—Por pravigi la konfidon de la ministerio de la popola instruado, kiu montris sin tre fervora al nia afero, nia samideano, S-ro Ivan H. Krestanof, enterprenis dum Julio antaŭkongresan propagandan vojaĝon en la Norda Bulgarujo, vizitante la urbojn Pleven, Sumen, Provadia, Varna, Burgas, kie li faris sukcesplenajn paroladojn pri la neceseco de lingvo internacia kaj "ĝia solvo per Esperanto," pri U.E.A., pri la Oka, k.t.p. Rimarkinda estis la sukceso de la parolinto en la apudmara urbo VARNA (tria laŭ grandeco en Bulgarujo), kie post la parolado starigis "elektrigita" nia malnova pioniro kaj longjara deputito, nun advokato, S-ro Kr. Mirski, kiu faris kvazaŭ duan paroladon alvokante pri fortigo de la loka grupo kaj pri vigla laborado poresperanta... Multaj el niaj malnovaj samideanoj estas vekitaj kaj kelkaj grupoj fonditaj aŭ revivigitaj.—Revenante el la Oka Esp. Kongreso, kie li estis delegito de la Bulg. Esp. Soc. kaj rajtigito de la Ministerio de la popola instruado, S-ro Krestanof haltis survoje en la urboj VIDIN, LOM, OREHOVO, PLEVEN, kie li faris paroladojn pri Esperanto kaj ĝiaj sukcesoj. Notinda estas la sukceso en la famekonata historia urbo Pleven (la fama batalejo al la tiel nomita "Nova Jerusalemo" en Bulgarujo), kie li parolis je temo "La sukcesoj de la internacia lingvo Esperanto," kaj pri la Esp. Kongresoj.

Nun la parolanto intencas daŭrigi la paroladvojaĝon en Sudan Bulgarujon.—La ĉiutagaj gazetoj favore skribis pri la Oka Esp. Kongreso en Krakovo, kaj precipe la ĉiutaga ĉefurba gaz. "Dnevnik" enhavis du longajn artikolojn titolitajn: "La Oka Universala Kongreso de Esperanto" de nia samideano Krestanof, kie estis plene raportita pri la tuta kongreso, pri la antaŭkongreso en Vieno kaj postkongreso en Budapeŝto, pri la ekskursoj, vesperfestoj, prezentadoj, esp. kunvenoj, k.t.p., k.t.p.—Tio sendube donis grandan antaŭenpuŝon al nia afero en Bulgarujo. La registara ĉiutaga organo "Mir" (Paco) enhavis artikolon de S-ro Krestanof pri "La Oka Universala Esp. Kongreso" kun la parolado, la bildo kaj la aŭtografo de nia Majstro. La artikolo okupas preskaŭ la tutan duan paĝon de la granda gazeto. Ni esperas de la antaŭenpuŝoj, kiujn donis la sukcesoj de la "oka," helpo kaj faciligos la novan komitaton en ĝian fruktoportan laboradon sur la vojo al la triumfo de nia afero.—VERDSTELULO.

Germanujo.—Via raportanto en la unua monato kompreneble devas komeni sian raporton pri germana movado per mencio de la 7a Germana Esperanto-kongreso en DÄNSIG ZOPPOT. Kvankam la geografia situacio de la kongres-loko ne estis favora al tre multnombra vizito, tamen pli ol 350 geesperantistoj el ĉiuj partoj de la imperio ĉeestis. Kaj neniu pentis la por multaj tre longan vojaĝon. La kongresarangoj estis perfekte bonaj, oni ĝuis diversajn favoraĵojn de la urbestroj de ambaŭ kongresurboj, havis belajn festojn, teatron kaj operan prezentadojn, diservojn evangeliajn kaj katolikajn. Kaj krom ĉio ĉi tio oni eĥke laboris, diskutante la aferojn de G.E.A., post raportoj pri la ĝisnuna uzado, preskaŭ ĉiuj parte kontentigaj. Oni elektis—ĉar D-roj Mybs, Moebuss, kaj Kandt rifuzis re-elekton en la estraron—kiel lan prezidanton la superan Distrikjugiston, A. Reieckig (Braunschweig), kiel duan prezidanton, Profesoron P. Christaller (Stuttgart), kiel sekretarion Diplomingenieron K. v. Freuekell (Dresden); D-ro Arnhold (Dresden) restis kasisto. La ĝisnunan prezidanton, Sinjoron Mybs, oni danke nomis honoran membron de G.E.A.—Por 1913 kiel germanan kongresurbon oni elektis STUTTGART, laŭ insista peto de multaj Sudgermanaj grupoj. Bela postkongreso okazis en KÖNIGSBERG, antaŭkongresoj pro la "Oka" estis aranĝataj en MÜNCHEN (Esperanto semajno, en sufiĉe granda stilo (samtempe kun la jarkunveno de la "Bavara Ligo" en la granda

"Bavara metia ekspozicio") kaj en BRESLAU; en ambaŭ urboj la oficialaj rondoj montris sin favoraj al nia afero per disponigo de festĉambroj kaj eĥ mondonaco sufiĉe grava. Krom diversaj kunvenoj de regionaj ligoj estas speciale citinda la dua jarkunveno de la "German Akademia Esperanto-Ligo" en BERLIN, vizitita de ĉirkaŭ 50 scienculoj kaj bone sukcesinta.—La Saksaj Samideanoj—kaj kun ili la tutmonda Esperantistaro—nun funebras pri la subita morto de sia eminenta samlandano Sinjoro Leopold Elb en Kotzschenbroda, kiun la 4an de Aŭgusto korapopleksio dum marbano forprenis el sia riĉa laboro preskaŭ sole dediĉita al nia afero, speciale dum la lastaj jaroj direktita al kreo de kompleta vortaro Esperanto-Esperanta kaj krome deklingva. Tro frue li mortis!—En la "Oka" partoprenis pli ol 100 Germanoj kaj por ilia oportuneco G.E.A. sub gvidado de sia unua sekretario v. Freuekell eĥ aranĝis specialan oficejon bone funkciantan. Ĉe la revojaĝo de la "Oka" la franca karavano de S-ro Poucet en Dresden estis akceptita en speciale aranĝita kunveno en la festsalono de la Zoologia ĝardeno; dum la tagoj oni kondukis la gastojn tra la urbo kaj al la ĝardenurbo HELLERAŬ, kie ili povis partopreni en okzevod-prezentado de la "Ritma edukejo de Jagŭa Dabcroze."—Post la somera vojaĝo kaj kongreso-sezono, nun ĉie komenciĝas pli vigla grupa vivado kaj novaj kursoj ĉie estas anoncataj. La—antaŭen al efika vintra laboro!—JOHANNES KARSCH.

Italujo.—La tria kongreso de la italaj esperantistoj okazis en VERONA la 7an kaj 8an de Aŭgusto. La tiea regiona komitato de la Itala Esperanto Asocio ĉion bone organizis kaj aranĝis por ke la kongreso atingu la plej bonan sukceson, kaj ke la kongresanoj ĝuu kiel eble plej gajan travivadon de la kongresaj tagoj. La 6an de Aŭgusto oni aranĝis, vespere, en la sidejo de la kongreso, propagandan paroladon, kiun eĥke faris D-ro STROMBOLI (Genova); ĉeestis multaj personoj, kaj ĉiuj urbaj gazetoj favore raportis pri ĝi. La morgaŭan matenon oni solene malfermis la kongreson, al kiu aliĝis ĉiuj Veron'aj aŭtoritatoj kaj eĥ multaj el ili sendis oficialan reprezentanton, kiel ekzemple la Urbestro, la Provincestro, la Prezidanto de la Komerca Ĉambro, la Juĝantaro, k.t.p., kiuj afable portis al la kongreso bondeziron de utila laboro por la disvastigo de nia lingvo en Italujo.

Post la malferma parolado de S-ro Adv-to ATTILIO VASNA, prez. de la regiona komitato de I.E.A., ĉiuj reprezentantoj de la italaj societoj faris sian saluton. Posttagmeze D-ro Stromboli klare raportis pri la esperantista movado en Italujo; la raporto estis aplaudata, kaj aprokata la iniciativo de la samideanoj de Genova, kiuj invitas en Italujon la 9an Universalan Kongreson. Sekvis la Pastro J. BIANCHINI el Pordenone, kiu raportis pri la movado en la Fruili'a regiono. Ferminte la duan kunsidon oni havis la plezuron viziti ĉiujn urbajn monumentojn de la interesa urbo, por kio la urbestro permesis liberan eniron en ĉiujn urbajn vidindaĵojn.

Vespere oni kunvenis en gajan festenon, post kiu oni sendis al la Majstro leteron de saluto subskribita de ĉiuj ĉeestintoj. La 8an de Aŭgusto frumatene oni veturis al PESCHIERA, de kie oni partoprenis allogan kaj longan ekskurson sur la lago de Garda reveninte en Verona'n je tagmezo. Dum la tria kunsido S-ro Michele Liverani raportis pri la praktikaj aplikadoj de Esperanto al la internacia komerco kaj fine oni fermis la kongreson elektante BOLOGNA kiel sidejon de la kvara itala kongreso. Vespere, denova akcepto al la kongresanoj en la kongresa sidejo, kie okazis komuna festo gajigita de kantado de ĉarmaj fraŭlinoj, kaj de alloga muziko akompanita per deklamo de poezioj, ludado de komedieto kaj monologo. Post tio, kun saluto: Ĝis revido en Genova! la kongresanoj disiĝis.—G. CALZA.

The Path of Duty.

Follow it who Ought.

It is tempting to put pen to paper and allow it to describe in unexpected but not uncertain terms a few of the ideas one holds on the way Esperanto is propagated by its admirers.

The time of year* is not one which usually calls up *fresh* energy for devotion to the Esperanto or any other cause; and the only excuse there is for raising such a question as propaganda at all just now is the seeming fact that many of our propagandists have allowed even their ordinary store of energy to run away into channels certainly not wholly connected with the language they profess to foster.

Why is it that numbers of our *samideanoj*, instead of continuously striving to uplift their benighted compatriots, to make them realise that Esperanto needs more practical support than mere idea-toleration, permit themselves to lose valuable ground by relinquishing their efforts for months at a time? The pretext with which they soothe the troubled conscience is thin indeed when it is known to be the simple assumption that, while they may be idling and the time does happen to be fleeting, others are certainly active. So what boots it that they have withdrawn for a while from participation in the "forward" scramble? Others remain!

Could there be wanting greater proof that things have got radically out of perspective within their range of vision? Could better evidence be produced to support the need for some effective driving force to bring the outlook back to a just proportion? It is pretty evident that far too many Esperantists are content to leave the affairs of propaganda to others falsely held to be better fitted for such work. If they only realised how little work the average "active" participator really accomplished, they would become justly alarmed for the ultimate success of the cause, and would thenceforth hasten to take their fair share in winning the laurels. Continuous endeavour and not spasmodic effort, physical energy and not nervous strength, are what our movement requires to-day. It will never do to leave the whole task of dissemination to a few, for it can only be expected that the energy of those few will be consumed completely in the mere duty of keeping the movement alive. If there is to be any success at all, there must be progress—not progress with a small p, not Progress with a capital P, but PROGRESS with capital letters all through!

It says much for the vitality of our cause in this country that it has succeeded in withstanding for so many years the natural antipathy of the average Britisher for all things linguistic. Esperanto is not alone in its demand for more nourishment. That man deserves a regal decoration who succeeds in instilling a thorough knowledge of any modern national language into the mind of an English youth. It was only recently discovered that English itself—the native tongue of the people, ye gods!—was suffering from the selfsame inherent antipathy to all language study. Then the reaction came. The Government woke up; the universities and public schools aroused themselves; local education authorities decided that something must be done to remove the canker which threatened to destroy the superstructure, if not the very fundament, of English. Professors, lecturers, instructors, teachers—call them what you will—were forthwith appointed to change the existing state of affairs.

The very same thing that has happened in regard to the national language teaching must also happen in regard to the international. We must all bestir our-

selves so that the Esperanto snowball will increase its bulk with every push we give it. Let us be assured that we who are now pushing have our allotted places, and that there are prepared places for all recruits to our work. In short, the work of propagating Esperanto must not be left to the well-known or equally well-respected organisers of the movement. *Their* work must have been prodigious in the past to have realised the results now to be seen. To them all merit. But some system must yet be devised whereby the energy of the whole body of British Esperantists may be concentrated in a continuous campaign to overwhelm all apathy, and eventually attain that widespread acceptance so keenly looked for by those who have Esperanto genuinely at heart. The British followers of Zamenhof must be invested with a *regulated* enthusiasm; not an enthusiasm "spasmodic or sporadic," uncontrolled or self-consuming, but an enthusiasm, the outcome of which shall be visible in the real expansion of the movement.

C. E. BOARDMAN,

Organising Secretary, Esperanto Press Club.

A Director of Education on Esperanto.

Some time ago, a correspondent informs us, a post-card exchange scheme was inaugurated by the Warwick educational authorities between elementary school children in the county and those of Milan, which, however, owing to lack of interest on the part of the children, due to the language difficulty, did not prove at all a success. Meanwhile one of the teachers, who had worked the scheme enthusiastically, but with little success, taught Esperanto to some pupils out of school hours, and obtained for them number of correspondents abroad, so that in time they not only had quite a large quantity of pictorial post cards of interesting places, but knew much of the persons with whom they corresponded. Lately the Director of Education wrote asking how the post-card scheme with Milan was progressing, and the teacher had to tell him of its failure. At the same time, however, he was able to inform him of the success of his own independent Esperanto scheme. He enclosed a great number of post cards, together with a translation of the Esperanto on attached fly leaves, and explained how the correspondents were obtained through the official organ of the U.E.A.

He received from his chief the following reply:—"I am most interested in the matter of the exchange of post cards. I have never gone into the question of Esperanto, though I think there is a good deal in it; but at all events, so far as it may help children to correspond with children in other countries, it is certainly excellent. I propose with your consent to insert a paragraph in my next quarterly circular referring to the matter, and advising teachers who are interested in it to write to you. . . . I will ask the Committee whether they will pay postage on the post cards, as they do for post cards to Milan and Zurich."

"It would be well," says our correspondent, "that teachers generally should know that the Director of Education for Warwickshire desires exchange of post cards, through the medium of Esperanto, between the schools under his jurisdiction and those of other lands. If headmasters would write to me first, I think I could arrange to get schools to take up the subject. And I should receive further evidence to hand to my Director, to show how the scheme was progressing."

Will teachers who are interested enough to take the matter up actively write to Mr. Wm. A. Frodin, Hampton-in-Arden Boys' School, Warwickshire?

* This was written in August.—RED.

Posta Kesto.

The Orient Line, Toulon.—Jam de unu jaro la ŝipoj de la angla "Orient Line," irantaj al Hindujo kaj Aŭstralio, aŭ de tie revenantaj, haltas dum kelkaj horoj en nia haveno. Povas okazi, eĉ jam okazis, ke Esperantistoj troviĝas inter la marvojaĝantaro. Tial nia grupo starigis atendejon por ili ĉe la elŝipiĝejo: ĉiufoje atendas samideanoj sur la kajo, se nur la alilandaj vojaĝantoj antaŭsendis poŝtkarton al nia grupano, speciale komisiita por tiu servo: S-ro Gunst, marista peltisto, 19, rue de l' Arsenal, Toulon, Var, Francujo.—A. FABRE, Grupa Sekretario.

Korpa Kulturo kaj Esperanto.—Esperantistoj bonvolu noti, ke S-ro Bernarr Macfadden, la ĉefredaktoro de la plej granda kaj fama higiena gazeto en Ameriko, *Physical Culture*, akceptos mallongajn raportojn, esperante skribitajn, pri la progreso de la korpokultura movado tra la tuta mondo. Li precipe deziras informojn pri Vegetarismo, Banado, Ekzercado, Sendroga Kuracmetodo, Hidropatio, k.t.p., k.t.p., kondiĉe: *Unue*: Ke ili estu verkitaj nur en la plej bona Esperanto, tio estas, stile, gramatike, k.t.p. Ĉar li ne povas dungi korektistojn por la Esperantaĵoj, li devas sin apogi je la Esperantistoj mem.—*Due*: Ke ili estu kiel eble plej mallonge kaj klare skribitaj.—*Trie*: Ke oni devas skribi la literojn ĉ, ĝ, ĵ, ĥ, ŝ, ŭ, sen la supersignoj sed laŭ la primitiva metodo; ch, gh, jh, hh, sh, kaj u, por ke la presisto ne konfuziĝu. Li ne posedas la supersignojn.—*Personoj*, kiuj deziras sendi tiajn informojn povas adresi siajn komunikojn al S-ro Bernarr Macfadden, *Editor-in-Chief of "Physical Culture," Flatiron-building, New York City, N.Y., Unuigintaj Ŝtatoj*.—Samideane, ILO MISTA.

Organizado de Paroladoj.

La Konsilantaro de la B.E.A., en sia kunsido la gan de Septembro, 1912, decidis starigi enketon por efektivigi la organizon de paroladoj de kompetentaj Esperantistoj dum iliaj vojaĝoj aŭ vizitoj al diversaj urboj.

Ĝi do sin turnas al la Britaj Grupoj kaj al la Naciaj Societoj Esperantistaj kun peto pri respondo je la sekvantaj demandoj:—

- (a). Ĉu, okaze de vizito de ia aprobita "paroladanto" aŭ "paroladisto," kiu estas preta fari paroladon en Esperanto, en via urbo troviĝas Esperantistoj, kiuj volas gastigi dum unu nokto la vizitanton?
- (b). Ĉu la prezidantoj aŭ sekretarioj de Societoj povas liveri la nomojn de kompetentaj Esperantistoj, kiuj estus pretaj laŭ bezono proponi siajn servojn por paroladoj?

La vorto "paroladanto" signifas: aprobita persono, kiu estas preta paroladi senpage en Esperanto. La vorto "paroladisto" signifas: aprobita persono, kiu ricevos honoran pagon kontraŭ siaj elspezoj.

Respondojn kun detaloj oni sendu al la oficejo de la Brita Esperantista Asocio, 133, High Holborn, London, W.C.

B.E.A. Lantern Slide Collection.

As quite a number of potential lecturers still appear to be ignorant of the fact that the Association possesses a collection of over 300 lantern slides which may be borrowed by responsible persons for the purpose of illustrating their propaganda lectures, it may be well to draw special attention to the matter.

The collection includes, *inter alia*, slides illustrating the grammar, examples of Esperanto, advertisements, etc., showing that Esperanto is used in commerce, various groups of Esperantists, portraits of pioneers and leaders of the movement, and a large number of

photographs taken at the various International and British Congresses.

Nothing could be better for popular lectures—except a larger collection. The people come; they see, they are convinced.

Among our *samideanoj* are many photographers, experts. Lantern slides are not difficult—to an expert—to make. The Association needs more good slides. A word to the enthusiast is sufficient!

We have already received, and duly acknowledged in these columns, valuable gifts of slides, and we shall always be pleased to do so. Our latest benefactor is Mr. C. Baxandall, of Lancaster, who has kindly given to the Association collection a magnificent set of 90 slides. Other photographers please copy.

WILLIAM E. ROLSTON.

Nekrologoj.

Niaj Legantoj ekscios kun granda bedaŭro, ke la morto forprenis de ni, dum la lastaj semajnoj, tri altvalorajn kaj ŝatatajn kunlaborantojn.

S-ro ARTHUR BLOTT, la Honora Solicitoro de la B.E.A., estis unu el la unuaj Londonaj Esperantistoj. Jam en 1903 li partoprenis en la ĉarmaj ekskursoj al Boulogne kaj le Havre, kiuj funkciis kiel alkonduko al niaj grandaj Kongresoj. Li ĉeestis la Boulogne-an Kongreson kaj verkis raporton pri ĝiaj lastaj tagoj por THE ESPERANTIST.

Ne nur koncerne Esperanton li montris sin progresema. Li estis fervora klopodanto por la plibonigo de l' stato de la malriĉularo, kaj estis la unua, kiu proponis al tiuj senpagajn juristajn servojn. Ĝis sia edziĝo en 1905 li loĝis en la orienta malriĉa parto de Londono, kie li estis tre kore amata. Li estis la prezidanto de la Charing Cross Esperanto Klubo, kaj lia morto, kiu okazis la 23an de Aŭgusto, je la juna aĝo de 54 jaroj, lasis gravan mankon inter la britaj Esperantistoj.

Al lia samideana vidvino, la Konsilantaro de la B.E.A. esprimas sian sinceran kondolencon.

S-ro JAMES SPEIRS, naskita en la jaro 1842, en Paisley, Skotlando, estis Sekretario jam de 40 jaroj de la Swedenborga Societo, Londono. Li fariĝis Esperantisto en 1904 kaj ĉeestis la Kongresojn en Genevo, Cambridge, Dresdeno, kaj Krakovo. Dank' al lia iniciativo, la Swedenborga Societo jam eldonis Esperantajn tradukojn de la verkoj de Swedenborg, kaj li, kiel sperta eldonisto, malavare metis je la dispozo de la B.E.A. siajn grandajn servojn, kaj funkciis kiel eldonisto por multaj verkoj, kiel, ekzemple, la *Esperanto Manual*, *Alicio en Mirlando*, *Tatterley*, k.t.p.

Lia morto okazis en la bela Danub-urbo Linz, dum lia reven-vojaĝo de la Krakova Kongreso. Li estis Membro de la Komitato de la Internacia Propagandejo Esperantista. La Konsilantaro konstatis sian grandan estimon por sia mortinta samideano.

Dum la Nacia Germana Kongreso en Danzig-Zoppot, okazis la plej bedaŭrinda morto de nia fama samideano dresdena, S-ro LEOPOLD ELB, kiu ludis tiel grandan rolon dum la Kvara Kongreso. S-ro Elb estis sperta Lingva-Komitatano, kaj fervorege direktis, kun helpo de kelkaj komisiitaj kolegoj, la fundamentan laboron pri pretigo de oficiala *Esperanta Komuna Vortaro*. Lia laboro en tiu rilato estis efektive Herkulesa, ĉar li plej konsciencie elserĉis kaj interkompare enregistris ĉiun uzitan vorton el la diversaj naciaj Esp.-vortaroj kaj niaj plej bonaj verkistoj, aldonante poste en Esperanto difinon de l' senco. Al lia vidvino, ankaŭ fervora samideanino, kaj fidela kunhelpo en la laboro de ŝia edzino, la Konsilantaro esprimis sian plej sinceran kondolencon.

Council Meeting, B.E.A.

Held on Monday, September 9. *Present*: Mr. H. B. Mudie (Chairman), Miss D. E. Bellamy, Miss M. L. Blake, Mr. W. Burden, Mr. M. C. Butler, Mr. P. J. Cameron, Mr. B. Chatterton, Mr. G. J. Cox, Mr. E. W. Eagle, Colonel W. A. Gale, Miss M. R. Henningsen, Miss C. M. Holmes, Mr. A. Honeysett, Mr. Rhodes Marriott, Mr. S. A. Perkins, Mr. W. E. Rolston, Miss A. Schafer, Mr. F. M. Sexton, Mr. R. Sharpe. *In attendance*: Mr. W. W. Mann, Mr. E. A. Millidge, the Secretary.

Hon. Solicitor.—The following resolution was passed in regard to the death of Mr. Arthur Blott:—

"The Council of the British Esperanto Association desires to express its sincere sympathy with Mrs. Blott on the sad decease of Mr. Arthur Blott, the Hon. Solicitor of the Association. Ever since the Association was founded Mr. Blott was one of its warmest and most valued supporters, and his loss will be keenly felt by all friends of our Movement in Great Britain."

Mr. James Speirs.—The Council passed the following resolution in regard to the decease of Mr. James Speirs:—

"The Council of the British Esperanto Association desire to express its sincere regret at the decease of Mr. James Speirs on his return from the Cracow Congress. Mr. Speirs for many years has greatly helped the work of the Association by generously placing his practical experience at its disposal. His loss will be keenly felt, and the Council desires to place on record its appreciation of his assistance, and to express sympathy with his bereaved relatives."

Mr. Leopold Elb.—It was resolved to send to the German Esperanto Association in Dresden a letter of condolence on the death of Mr. Leopold Elb, a fervent Esperanto worker in Germany.

Executive Committee.—The following resolution was proposed by Mr. F. M. Sexton and seconded by Mr. G. J. Cox:—

"That it is desirable that the Executive Committee appointed under Article 10D should consist of a relatively small number of members."

Letters from Mr. Rust and Mr. Cowper in regard to the matter were also read. Mr. Sexton was of opinion that most of the work at present done by the Council was really a matter for the Executive Committee, and he suggested that such a committee need have no more than 10 members. The resolution was supported by Mr. Rolston and Mr. Honeysett, and on being put to the vote was carried.

Esperanto Lecture.—A letter was read from Dr. W. Marchand proposing to hold a series of three lectures in Esperanto on Geology. It was decided that the Reading Room be placed free of all charge at the disposal of Dr. W. Marchand, for the three lectures, to be held on three consecutive Thursday evenings in October or November.

Members.—A list of members in arrear with subscriptions for 1911-12 was submitted, and it was decided to remove from the Register such members still in arrear on the 1st November next.

"*Passing of Babel.*"—It was reported that Mr. Long was desirous of having an edition of 1,000 copies of his *Passing of Babel* for sale on Messrs. W. H. Smith & Sons' bookstalls, to be supplied on special terms. It was decided that Mr. Long's request be acceded to, the arrangement to be left between him and the Secretary.

The British Esperanto Association (Inc.).

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

A. ABSON, 4, Thurnscoe-road, Bolton-on-Deane; Miss A. L. Cox, 115, King's-road, Reading; H. R. H. COXE, 3/1, Lee-road, Calcutta; J. A. KENDALL, c/o Elgin Mills, Cawnpore, India; Rev. H. A. LEWTY, "Olney," Wilson-road, Wynberg, C.C., S. Africa; F. H. LOCKYER, 38, Hartington-road, Sefton-park, Liverpool; P. MACBRIGHT, 4, Coldfall-avenue, Muswell-hill; G. OAKLEY, 13a, Reddish-lane, Gorton, Manchester; A. RAFFIN, Pundooah, Bengal; G. F. SANDERS, "The Holmwood Farm," Dorking, Surrey; T. WHYTE-M.A., 2, Elcho-terrace, Portobello, Scotland; D. J. YOUNG, M.A., Foulford Schoolhouse, Cowdenbeath, Fife.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Rev. THOS. DALE, Haswell, co. Durham; *Rev. H. A. LEWTY, Wynberg, C.C., South Africa.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

H. R. LOCK, Southampton.

NEW FELLOW.

R. F. VAUGHAN, Totok, Celebes, D.E.I.

MEMBERSHIP, B.E.A.

MEMBERS, September 20, 1912 ...	1,241.
FELLOWS " " " " " "	103.

* Denotes that the candidate has passed with distinction.

Council Meetings.

Notice is hereby given that the next meeting of the Council of the B.E.A. will be held on Monday, October 21st, at the Offices of the Association, 133, High Holborn, London, W.C., at 6.30 p.m. The following meeting will take place on Monday, November 18th, at the same place and hour.—H. CLEGG, Secretary.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

170. Dublin, Irlando.—Lernanto: S-ro W. E. Doran, 14, Temple Villas, Palmerston-road, deziras korespondi kun alia esp-isto, prefere alilandulo.

171. Sheffield, Anglujo.—S-ro Percy E. Wells, 52, Mushroom-lane, deziras korespondi kun socialistoj kaj sindikalistoj (aŭ-inoj) de ĉiuj nacioj. Ankaŭ kun hispanoj de ĉiaj opinioj.

172. Perth, W. Australia.—F-ino Louise A. Wright, Technical School, deziras korespondi per il. poŝtkartoj kun alilandanoj precipe holandanoj. Ĉiam kaj tuj respondos.

173. St. Peterburgo, Rusujo.—F-ino Elisabeto Nedošivina, Mitninskaja ul. 18 loĝ. 9, deziras korespondadi per ilustr. poŝtkartoj kun vidaĵoj de ĉiuj landoj.

174. Nürnberg, Germanujo.—S-ro Otto Pilhofer, Dresdner Bank, deziras korespondi kun bankoficistoj Esperantistoj letere aŭ poŝtkarte.

175. Aldershot, Anglujo.—S-ro W. S. Smith, komencanto, Caxton House, Grosvenor-road, deziras korespondi kun alilandano, kiu bonvole lin helpos.

176. Louth, Lincs., Anglujo.—S-ro P. F. Jarvis, Hawthorne-avenue, deziras korespondi kun alilandaj samideanoj per leteroj precipe pri la socialismo kaj la aferoj teologiaj.

178. Barcelona, Hispanujo.—Esperanta Racionala Grupo, Wad-Ras 216, P.N., deziras korespondi kun similaj Grupoj pri la racionala instruado kaj la socia movado.

179. Londono, N., Anglujo.—S-ro R. Ramsey, 20, Upton-road, deziras interŝ. aŭ korespondi kun alilanduloj poŝtkarte aŭ letere. Ĉiam respondos.

180. Aidin, Turkujo.—S-ro Abraham Lisbonna, Commerçant, deziras interŝanĝi poŝtmarkojn.

181. Budapest Hungary.—S-ro Fernand Geiger, Kasinczy u 10, III., deziras koresp. per il. p.k. Ĉiam tuj respondos. (95)

182. Paris V., Francujo.—S-ro J. Paquet, poŝtoficisto, 11, rue Descartes, deziras korespondi internacie per ilustr. poŝtkartoj kun gesamideanoj, precipe kolegoj. Ĉiam rapide respondos.

183. Flint (Mich.), U.S.A.—S-ro H. M. Torrey, Portisto 12, dez. korespondi kun alilandaj gesamideanoj. Ĉiam respondos.

184. Perth (W. Australia).—F-ino E. Hooton, 14, Clive-street, West Perth, deziras korespondi kun ge-amikoj en ĉiuj landoj.

185. Liverpool, Anglujo.—S-ro Isatiro Alvarez petas siajn estimatajn ge-korespondantojn bonvoli noti sian novan adreson: 49, Parkfield-road, Princes Park.

186. London, S.W., Britujo.—S-ro Hall, 71, Lavender-sweep, Battersea Rise, dez. korespondantojn en Norvegujo kaj Danujo.